

VENGRIJOS SUKILIMO METINĖS

Š. m. spalio mėn. 23 d. sueina vieneri metai nuo didvyriško vengrų sukilimo prieš rusiškąjį pavergėją. Ta proga visų pavergtųjų tautų simbolinis prisidėjimas prie vengrų tautos gedulo dienos yra visiškai suprantamas. Patys išgyvenę šią tragediją gerokai anksčiau ir būdami sujungti bendros kovos dėl laisvės bare, suprantame ir užjaučiame ir vengrų tautos skausmą. Suprantame visiškai taip pat, lyg tą sopulį justume patys savyje.

Be abejonės, pritardami Vengrijos išlaisvinimo kovai, šių metinių proga neturime pamiršti, kad kovoje su sužvėrėjusiu prieš pagrindinis ginklas yra visų pavergtųjų tautų solidarumas ir vienybė. Ir netik tarptautinis kovos solidarumas, bet ir tarpusavio tautinis vieningumas bei meilė, sujungianti visokių pažiūrų bei įsitikinimų žmones į glaudžias gretas. Pritardami kitų kovai dėl laisvės, — šiuo kartu Vengrijos, — patys tampame drąsesni, pagyviname kovos gretas ir sustipriname tikėjimą galutiniu laimėjimu.

Praėjusio birželio dienomis Casa Mendoza rūmuose bolševikinio teroro aukų vaizdai iš Pabaltijo kraštų bylojo apie komunistinės sistemos siaubą. Minėdami tada savo Tautos gedulo dieną, — kartu su estais ir latviais, — turėjome tikslą susilaukti pritarimo ir iš šios svetimos Argentinos žemės vaikų. Norėjome parodyti *stalininės eros* tikrąjį veidą, to bolševikinio „rojaus“ iškalbingą „raudonąjį kempelį“ ir komunistinės „demokratijos“ priemones. Tai buvo dar vienas grūdas kovoje dėl tėvų žemės laisvės.

Tuose pačiuose Mendozos provincijos rūmuose nuo spalio mėn. 25 d. iki lapkričio mėn. 2 d. bus rodomi vengrų sukilimo vaizdai ir *chruščiovinės eros* veidas bei priemonės, beskiepijant tankais ir kulkosvydziais bolševikinį tautų sugyvenimą ir Kremliaus „liaudies demokratijos“ įgyvendinimą. Jei dar ir būtų tautiečių, kuriems mūsų mintinėjai paroda neatvėrė akių, tai Vengrijos įvykių vaizdai parodys, kad Kremliaus soste besėdintis „raudonasis caras“ yra „el mismo perro con otro collar“, — kaip sako šio krašto liaudies išmintis. Matome tad, kad kalbos apie pasikeitimus tėra tik nauja propagandinė priemonė. Šuo nepasikeitė, tik apykaklis turi Chruščiovo ženklą.

RAUDONASIS PAKELEIVIS

Randame spaudoje ir privačiuose pasikalbėjimuose dažnai suminime naują dirbtinį sovietų paleistą žemės pakeleivį - satelitą, apskriejantį šią ašarų pakalnę nepaprastu greičiu. 92

minutes užtrunka šis pakeleivis savo kelionėje apie žemės rutulį, padarydamas per valandą 29.000 kilometrų. Be abejonės, didelis tai mokslo laimėjimas, betgi, verčiantis susigalvoti. Įvairių įvairiausių spėliočių ir pranašysčių galima užtikti spaudoje, nugirsti nuomonių apie Kremliaus kruvinojo režimo pranašumus, apie žmonijai grėsiantį pavojų ir begales kitų.

Patį maskvinę „Pravda“, bekalbėdama apie šio įvykio reikšmę, pasigyrė, kad toks dirbtinio mėnulio paleidimas įrodas komunistinės sistemos pranašumą prieš vakarų visuomeninio ben-

me gerai, kad šiame žmogaus proto tobulėjime yra ištisa eilė įvairių tautų garsių vyrų vardų, apie kuriuos galima būtų prirašyti ištisus knygų tomus.

Šiuo keliu eidami, priename ir prie pirmojo erdvės raketų tyrinėtojo vokiečio Hermano Oberth, kuris šiuo metu gyvena JAValybėse ir jau nuo 1910 metų moksliskai tyrinėja erdvės raketų klausimus. Bendrai, iš tolo valdomų raketų klausimu vokiečiai jau antrojo karo metu buvo pralenkę kitų tautų mokslus. Tik prisiminkime Londone sukėlusią siaubą V-2, leistas iš Baltijos jūros pakrančių.

Aušros Vartų par. kleb. kun. J. Duoba šventina „Laiko“ lankstomąją mašiną. Apeigoms asistuoja Garbės Kūmai: p. E. Goštaitaitė - Kriščiūnienė ir p. Kaz. Kunigonis bei dalis spaudos vakarieniės dalyvių.

dravimo formas. Turime tačiau iš savo pusės pastebėti, kad Karolio Markso „Komunistiniame Manifeste“, — Kremliaus idėjų evangelijoje, — randame nedviprasmišką nurodymą, jog kapitalistinio pasaulio techninius pranašumas neleidžia galvoti, kad kapitalistinė sistema nebūtų pasmerkiama. Pasinaudodami šiuo Kremliaus komunistų pirmojo tvirtinimu, galime suprasti koks naivus ir įžulus yra todėl viršum minėtas „Pravdos“ tvirtinimas.

Kad geriau suprastume, neturime pamiršti, jog šiais laikais nėra nei vieno mokslinio laimėjimo, kuris būtų vienos kurios nors tautos ar sistemos išimtinis padarinys. Juo labiau, turint galvoje Kremliaus slaptų agentų šnipinėjimus, vagystes ir mokslinių vergų prievartos darbus.

Trumpai peržvelgdami tikslųjų mokslų vystymosi raidą, negalime nepaminti lenko Koperniko, italo Galilėjaus, kurie padėjo pagrindus saulės sistemos pasauliui suprasti, nei anglo Newtono, bei Vokietijos žydo Einšteino, kurie išaiškino traukos ir magnetizmo jėgas, palaikančias visos saulės sistemos pusiausvyrą. Suminėjome tik pagrindinius tikslesniųjų mokslų atramos stulpus, tačiau žino-

šios V-2 leidimo stoties Penne-muendėje įrengimai pakliuvo į Kremliaus rankas. Be abejonės, ten buvo rasta tam tikra dalis planų ir slaptų dokumentų, o taip pat ištisa eilė mokslininkų, dirbusių šioje srityje ir net ir minėtos stoties įrengimai, gal kiek daugiau ar mažiau apgadinti, tačiau galėję suteikti daug vertingų žinių ir patyrimo. Grįžusių vokiečių belaisvių tvirtinimu, šioje srityje esama dirbančių apie 80 vokiečių specialistų. Nesiimame spręsti ar tai patikimos žinios, tačiau esame tikri, kad šiuose pareiškimuose yra nemaža dalis tiesos. Juo la-

(Nukelta į 2 psl.).

Vak. Vokietija nutraukė diplomatinis santykius su Jugoslavija

Po neseniai Jugoslavijoje įvykusio gen. žukovo vizito, Jugoslavija pripažino Rytų Vokietijos vyriausybę ir su ja užmezgė diplomatinis ryšius. Į tai griežtai reagavo Vak. Vokietijos vyriausybė tuoj pat nutraukdama su Jugoslavija diplomatinis santykius ir paprašė Jugoslavijos atstovą iš Vak. Vokietijos išvykti. Vokiečių interesus Jugoslavijoje atstovaus Prancūzijos konsulas. Šis griežtas Vak. Vokietijos diplomatinis gestas vakaruose daug kur susilaukė palankaus aiškinimo, o Jugoslavijoje išaukė didelį susierzinimą.

TAUTA IR JOS MIRUSIEJI NARIAI

(Mintys Vėlinių dienos proga)

Nors ir lietuvis ankso nežarsto
Ir jam dvi gairės — lopšio ir karsto!
Jurgis Baltrušaitis

Lapkričio 2 d. skiriamą mirusiųjų prisiminimui. Šią dieną visas krikščioniškasis pasaulis susitelkia prie savo mirusiųjų artimųjų kapų, kur žvilgtelima į tą būseną, kurią mes neišvengiamai kiekvieną minutę artinamės.

Mirtis yra tiek pat reali, kaip ir mūsų žemiškoji būtis. Tuo niekas neabejoja. Visi žino, kad su mirtimi teks susitikti, bet dažniausiai gyvena tartum mirties visi nebūtų, tartum žemėje amžinai gyventų, arba prileidžiama, kad mirtis turi ateiti mūsų gyvenimo gale, kai tuo tarpu mirties galimybė tokio išvėdijimo nenumato ir nedaro — prieš greitos mirties galimybę mes stovime tol, kol nesame numirtę. Todėl Vėlinės ir primena gyviesiems tą didelę ir realią tiesą — mirtį. Gyvieji šią dieną bendrauja su milijonais mirusiųjų, su tais „kurie vakar buvo tu, kuo mes esam šiandien ir su tais, kurie šiandien yra tu, kuo mes būsim rytoj“.

Gyvybė ir mirtis yra dvi didžiosios žemiškojo gyvenimo paslaptys. Gyvenimas tam tikra prasme yra yra žmogaus valioj — čia jis pats gali vieną ar kitą pasitvarkyti, pagal galimas aplinkybes lavinoti, čia žmogui gelbsti šeima, artimieji, bendrija, tauta ir t. t. Tačiau prieš mirtį žmogus atsistoja visada vie-

žinybės ir atsakomybės matą. Žmogaus kasdienybė taip yra pilna rūpesčių, amžino skubėjimo „su gyvenimu“, kad išsiskyrimas iš šio pasaulio jam atrodo neišvaiduojamas, nerealus, nors daugybės pavyzdžių kiekvieną dieną patvirtinamas. Mes neišvaiduojame, kad vieną dieną atsiskirsime su visu tuo, prie ko esame nekartą taip prisirišę, kad nebedalyvausime daugiau šio pasaulio gyvenime, o jis eis savo keliu, kaip čjo prieš mus, ar mums iš jo pasitraukus.

Saulė nusileidžia ir vėl užteka, nukrenta lapai ir vėl sekantį pavasarį sužaliuoja, o žmogui nelemta šios būties kelionę pakartoti. Ir niekas taip ryškiai neprimena šio pereinamumo, kaip mūsų tėvynės rudens gamta. Po kojomis čėža nubirę ir pageltę medžių lapai, blaškosi vėjas plikose medžių šakose. Visą žemę šiuo laikotarpiu dažniausiai gaubia miglos ar planna smulkus lietus. Tokiame gamtos fone atsidavo pas mus Vėlinės. Tačiau visišku kontrastu gamta pasireiškia šiuo laikotarpiu P. Amerikoje. Likimas ir šį giliai ir mūsų širdis įsmigusį prisiminimą mums atėmė.

Lietuvoje Vėlinės buvo labai reikšminga tradicinė šventė, giliai visų išgyvenama. Ši diena suriškavo visus su anuo pasauliu kažkokiu tampru mistiniu ryšiu. Tą dieną atrodė grįžta žemė mirusieji priminti gyviesiems jų laikinumą žemėje. O gyvieji sustojame prie mirusiųjų kapo ir pasižiūrime į kelį, kurio rytoj keliansime. Svetimuose kraštuose gyvendami, mes pasigendame anos gražios ir gilios su mirusiais bendravimo formos, kokią turėjome per Vėlines Lietuvoje. Ten visuose didesniuose miestuose rinkdavo tūkstančiai žmonių į kapus, kur susitelkę prie savų ar svetimųjų kapų praleisdavo kelias valandas. Ypač gražios iškilmės būdavo Vėlinės ir Kauno karių kapuose, kur skambėdavo giesmės ir gedulo trimitai, už žuvusius ginant tautos laisvę. Šis gražus paprotys, bent simboliu aktu, jau kelinti metai kartojamas Argentinos patrijotinių ir katalikiškų organizacijų Aušros Vartų parapijos bažnyčioje ir sodelyje, padedant prie kryžiaus vainiką ir gėlių puokštę ir pasimeldžiant už po visą pasaulį išblaškytus mūsų tautos vaikų kapus, kurie pastaraisiais metais labai išsiplėtė; jų pribarstyta visuose penkiuose pasaulio kontinentuose. Niekuomet mes nesurasime visų šių kapų ir nepastatysim ant jų — meilės ir pasiaukojimo ženklų — kryžiaus. Tačiau malda ir nuolatini mirusiųjų prisiminimas tebūtas gilusis ir gražusis Vėlinių dienos įprasminimas už mūsų tėvus, brolius, seseris ir kitus brangius artimuosius.

Mirusieji turi telsę į mūsų maldas, nes žmogiškojo gyvenimo likimo bendrumas mus suriša per įvairius kelionės etapus iki pasiekiamo laimingo amžinybės. Melsdami už mirusius, mes netik bendraujame su jais tauriausia forma, bet ir mokomės be jokių išskaidavimų mylėti žmogų jo sunkioje kelionėje per žemiškus klonius.

Iš mirusiųjų gyvenimo mes taip pat galime labai daug ko pasimokyti, jie mums kalba savo turėtis pasisekimais ar nepasisekimais, savo džiaugsmais ar liūdesiu, savo gerais darbais ar klaidomis bei klystkeliams, ir kuriuos jie dėl nelaimingų aplinkybių ar savo silpnųjų ipuolė. Iš viso to, mes šios dienos gyvieji, turime ir privalome daug ko pasimokyti, o mirusiesiems už šias suteiktas realias pamokas atsilgykime nuosirdžia malda už jų sielas.

Su mirtimi pasitraukę iš gyvųjų tarpo mūsų tautos nariai nėra mums mirę. Jie yra pakeitę tik būsenos formą. Mums nėra miręs Mindaugas, Kęstutis, Vytautas, šv. Kazimieras, vysk. Valančius, ark. J. Matulaitis, ark. M. Reinys, prof. Šalkauskis, kun. A. Lėplūnas ir tūkstančiai žuvusiųjų už laisvę mūsų tautos narių — jie priklauso mūsų tautai ir po mirties. Daugis jų jau regėdami Viešpaties veidą prašo pagalbos sunkiai ir varganai mūsų žemės kelionėi. Taip pat iš savo pusės, ypač per Vėlines, turime jausti pareigą prisiminti maldose tuos mūsų tautos ar šeimos narius, kurie dar tebėra išskaitinimo ir kančios būsenoje ir pomirtinis teisingumas neleidžia jiems įsijungti į dangaus gyventojų bendriją. Už juos per Vėlines tekiama prie Viešpaties mūsų permaldaujami ir atlyginamoji malda.

J. Butkus

Eilės prie duonos, cukraus, dešrų ir kitų prekių

Kaip jie trūkumus aiškina

(E.) Nors ir keista, bet ir dabar dar Lietuvoje prie duonos, cukraus, dešrų, vilnonių medžiagų ir kitų prekių parduotuvėse būna pirkėjų eilės. 1957 metais jų galėtų jau ir nebūti, ypač kai Chruščiovas paskelbė obalsį „pasivyti ir pralenkti Ameriką“. Sunku pasivyti Ameriką, jei net prie juodos duonos parduotuvės ar cukraus reikia išstovėti eilėje, kol gausi nusipirkti.

Negali tų eilių nugūnyti ar nusiepti ir sovietinė spauda. Matyt, jos per daug jau akį rėžia. Bet Vilniaus „Tiesa“ jas aiškina savotiškai, rašo apie „dirbtines eiles“, tartum žmogui, išties valandas išstovėdama eilėje, yra kokio nors skirtumo tarp „dirbtinių“ ar „naturalinių“ eilių. Laikraštis aiškina taip, kad kepyklose ir sandėliuose esą pakankami kiekiai reikalingųjų prekių, tik girdi, prekybos tinklo darbuotojai esą kalti, kad nesutvarko pristatymo ir ritmingo pardavinėjimo.

„Dar pernai miesto parduotuvėse (turbūt Kaune) neretai pritrūkdavo kai kurių prekių ir tada buvo įprasta matyti eilutę — o pagrindinis visų rūpestis buvo, kaip gauti daugiau prekių“, rašo „Tiesa“ 222 numerioje. Siemėt esą taip, kad prekių jau yra, tik prekybininkai jas „išparduoda per lėtai“. Pirkėjo, žinoma, nešildo, kad sandėliuose prekių gal ir yra, jei jis jų negali krautuviu lengvai nusipirkti. O kad ir šandien nelengva prekių pirkimas, matytis iš tokių „Tiesos“ atvirų žodžių: ... Eilutės liko, ir netrupoms — kartais gerą valandą tenka pastovėti. Liko ir dar kitokių trūkumėlių, kurie, kaip krikas akyje, įkyriai drumčia mūsų nuotaiką“.

Dažnai ir laiškuose iš Lietuvos būna žinomas pasakys „Pas mus visko yra“, bet pati „Tiesa“ kartais atskleidžia tikrovę tokią, kokią nedrįsta atvaizduoti privačius laiškus rašėjai. Štai būdingas pavyzdys.

VISKO YRA — TIK ADATOS NĖRA

Vilniaus „Tiesa“ praneša apie tokį piliečio skundą: „Adatos smulkus, bet labai reikalingas daiktas. Tačiau dažnai ir taip būna: Juo daiktas reikalingesnis, tuo beviltiškesnės darosi pastangos jį įsigyti.“

VENGRIJOS SUKILIMO METINĖS

(Atkelta iš 1 psl.)

biau, kad tuoj po karo prasidėjo slapta JAV valstybių ir Sov. Rusijos minėtų vokiečių raketinių specialistų medžioklė.

Tai patvirtina ir amerikiečių aviacijos savitraščiui „Aviation Week Magazine“ neseniai paskelbtos žinios apie JAV valstybių radaro stoties veiklą Turkijoje ant Juodosios jūros kranto. Ši stotis jau nuo 1955 metų yra sekusi ir užregistruvis visus tolimojo skridimo raketų bandymus, atliktus Krasnojarsko rajone. Pagal šio savitraščio tvirtinimus, amerikiečių radaro stoties stebėtojai yra susidarę visiškai aiškų vaizdą apie Sov. Rusijos planus. Tvirtinama, kad rusai paskutiniųjų birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesių bėgyje esą iššovę 8 tokio tipo raketas, kurių devintoji š. m. spalio mėn. 4 d. pradėjo savo kelionę apie žemę, savo radijo bangomis siunčiamais ženkais keldama susidorojimą, nerimą ir įvairių buginančių prielaidų pranašystes. Tenka tačiau galvoti, kad šis Kremliaus laimėjimas, puikiai panaudotas propagandai, nekelia didelio susirūpinimo vakarams, slėpdamas savyje daugybę paslapties, kurios, gal būt, netolima ateitis išryškina.

BAUGINANTIS ŠEŠELIŲ PAVĖSIS

„Šešėliai gaubia Europą“ — šiais žodžiais sutiko Anglijos min. pirmininkas sir Edward Grey 1914 metais prasidėjusį pirmąjį pasaulinį karą. Po antrojo karo bauginančių šešelių pavėsis kas kart augo, apimda-

Gyvas pavyzdys — apeikite visas Vilniaus krautuves, kioskus, visus prekybos taškus ir pasiteiraukite didelės adatos, garantuoju, išgirsite tą patį atsakymą:

- Nėra!
- Kada bus?
- Dar nežinome.
- Ar seniai buvo?
- Jau nebežinome.

Juokinga, bet kur kas labiau pikta, priduria Vilniaus laikraštis. Jei pilietis pereina visą Vilniaus miestą ir niekur negali gauti nusipirkti adatos, tai jau tikrai ir juokinga ir pikta.

DEL KO KAUNE EILĖS PRIE DUONOS?

„Tiesos“ korespondentas rašo, kad Kaune duonos netrūksta, tačiau eilės prie duonos susidaro. Ir štai kodėl: ji pristatoma netvarkingai Duonos fabriškai atvežą duoną pačiu nepatogiausiu metu. Kas nori pavakare nusipirkti parduotuvėje Nr. 24 duonos, nieku būdu negaus, nes parduotuvė tuščia, o šviežia duona atvežama tik 22 — 23 valandą. Kitą rytą prie duonos susidaro ilgiausios eilės, nes pirkėjai žino, kad po pietų vėl bus tuščia. Panašus vaizdas ir su cukrum. Tas pats esą ir su dešrom, vilnonėmis medžiagom, avalyne. „Tiesos“ korespondentui aiškinimas, kad duonos savaime netrūksta, tik jos pristatymas „neritmingas“, vis dėlto atrodo gerokai „dialektinis“. Juk jei tos duonos būtų pakankamai ir per pilna, tai nebūtų taip, kaip pati „Tiesa“ praneša, būtent, kad parduotuvė ir popiet ir pavakaryje tuščia, duonos visai nebūtų. Jei tos duonos tegalima gauti tik anksti rytą, išlaukus ilgoje eilėje gerą valandą, tai, matyti, jos nėra pakankamai. Žinant, jog Lietuvoje duona yra pagrindinis maistas, keistai atrodo, jei dešimtmečius po karo dar nesutvarkyta taip, kad bent jau tos duonos visiems būtų lengva nusipirkti.

ŠIAULIEČIAMS PUSŽALI DUONA IR KITOKS BROKAS

Šiaulių duonos parduotuvėje Nr. 6 vėlai vakare ir anksti rytą visomet esą pilna pirkėjų, „visuomet čia triukšmas, barniai“, rašo „Tiesa“ rugsėjo 24 dienos numerioje.

mas visą pasaulį. Atominių bombų dūmų grybo debesys, radiaktyvūs lietūs ir „šaltojo karo“ šmėklos augo ir didėjo. Buginančių šešelių žaidimas tebesitęsia, sukeldamas tai vienur, tai kitur įtampas, grąsinančias audromis. Tokių pavojų pačioje aukštumoje jau kuris laikas yra Artimųjų Rytų apsiniaukusių padangė. Arabų ir žydų kiverčiai, vakarų ir rytų interesų amžinas susikirtimas šiuo metu yra sukoncentruotas Turkijos ir Sirijos srityse. Iš Maskvos sklinda grąsinimai Turkijai, dvigubai vakarų pasaulio sąjungininkei, kuri aktyviai dalyvauja Š. Atlanto gynybos ir Bagdado pakte. Kremliaus grąsinimai susilaukė nedviprasmišku JAV pareiškimu, jog Turkijos užpuolimas susilauksią amerikiečių karinio įsikišimo.

Kaip jau esame minėję, J. A. Valstybės Turkijoje, Sovietų Rusijos pasieniais turi įrengusios stebėjimo stotis, kurios Kremliaus „valdovams“ kelia rūpesčio ir nerimo, nes leidžia sekti ir kontroliuoti Maskvos pasirusimus ir nuspėti jų planus. Spėjama todėl, kad ir Chruščiovo sebrų grąsinimai yra noras paveikti Turkiją, kad tokie J. A. Valstybių stebėjimo punktai būtų panaikinti. Žinant Turkijos su Rusija jau nuo carinių laikų įtemptus santykius, galima drąsiai tvirtinti, kad maskvitių grąsinimai turkų nebus patenkinti, nežiūrint ir šios paskutinės naujojo žemės pakeleivio — „sputniko“ propagandinės reikšmės perdėjimo.

— a. b. c. —

„Tikra bėda su ta menka duona. Vartotojai reikalauja pagerintos duonos, o mes jiems duodame tik paprastą ruginę. Kur mes paimsimė geresnės?“, skundžiasi tos parduotuvės vedėja.

Iš „Tiesos“ pranešimo toliau aiškėja, kad šiauliuose gyventojų nepasitenkinimas jau seniai jaučiamas. „Vartotojai eilę metų rašo skundus ir prašo geresnės duonos, prekybininkai to reikalauja iš jos gamintojų, o pastarieji lengvai pažada, bet sunkiai duoda“.

Svarsto klaidingomis svarstyklėmis

Tų „trūkumų“ turi būti ne mažai, jei „Tiesa“ kartais išties skiltis jais pripildo. Štai kai kuriose maisto parduotuvėse (turbūt Kaune) svarstyklės tokios netikslios, kad pirkėjams pastoviai susidaro nuostoliai. Tvarkingoje valstybėje (taip būdavo ir nepriklausomoje Lietuvoje) svarstyklės tikrinamos periodiniais.

Kitu atveju vėl skundžiamasi, kad gazuoto vandens pardavėjai per mažai įpila sunkos, per mažai duoda gazo. Ir taip vietoj malonaus, galviančio gerimo — paprastas vanduo iš čiaupo. Žmonėms koku...“

„PAŽADAI IR TIKROVĖ“

Tokia antraštė „Tiesos“ rugsėjo 20 d. numerioje Kauno Valdačio gatvės 7 nr. gyventojai skundžiasi, kad jau „dešimtį kartų kreipėsi žodžiu ir raštu į Kauno butų ūkio valdybą, prašydami suremontuoti grūvantį namą. Tačiau valdybos vadovų, kaip matyti, tas neįjaušina. Jie tik žada remontuoti, bet remontą pradėti ir negalvoja. Priėmė kankantį gyventojai kreipėsi į „Kauno Tiesos“ redakciją, prašydami išjūdinti butų ūkio valdybą iš letargo miego. Pastaroji pranešė redakcijai, kad duoti nurodymai 20 butų valdybos valdytojų Stankevičiui padaryti būtinais remonto planą. Tačiau tai buvo tik atsisveikinimas“. Paaškę, kad nėra sąmatos tam remontui atlikti ir remonto planą, tad ir vėl remonto nebuvo pradėtas. Gyventojai skundžiasi: „Jeigu būtų ūkio valdybos vadovai neįjaustrūs gyventojų poreikiams, tai jie turėtų susirūpinti bent valstybinio turto apsauga. Juk tiek metų neremontuojamas visai sugrius. Kas už tai atsakys?“

— (E.) Naują aparatą žmogaus kaulų lūžiams atitaisyti pagaminęs Klaidpėdos respublikinės ligoninės vyriausiasis chirurgas Stasys Šumskas. Aparatas esąs universalus. Jis gali būti naudojamas įvairiems kaulų lūžiams taisyti. Gydytojo Šumsko aparatas susilaukęs Lietuvos gydytojų pripažinimo.

— (E.) Iš Argentinos grįžo į Lietuvą 9 lietuviai, kaip praneša „Tiesa“ ir Vilniaus radijas. Sugrįžusiųjų tarpe esąs Jeronimas Puzonas su sūnumis Albinu ir Romualdu, kurie prieš 20 metų buvo išvykę iš Daugų, toliau Jankūnas, uteniškis Kazys Dijokas su žmona Elvyra ir sūnum, ir panevėžietis Vladas Mauragis su žmona.

— (E.) Panevėžio dramos teatras po vasaros gastrolijų pradėjęs naująjį sezoną Ibseno pjesė „Heda Gabler“. Toliau statoma Turgenjevo drama „Mėnuo kaime“. Be to, ruošiami du nauji veikalai: Rachmanovo „Nerami senatvė“ ir „Sevilijos kirpėjas“. Šiame sezone Panevėžio teatras parodysiąs 5 premjeras, jų tarpe amerikiečių rašytojo pjesę „Žmogus, kuriam taip sekasi“, Kalvelio pjesę „Širšynė“ ir kitas.

Susitikimas su Palekiu Londone

(E.) Tarparlamentarinės unijos konferencijos proga Londone, kaip žinoma, lankėsi ir Lietuvos pirmičiausios tarybos prezidento pirmininkas ir Sovietų Sąjungos aukščiausios tarybos prezidento pavaduotojas J. Paleckis. Jis vadovavo ir visai sovietų delegacijai ir kartu su J. Matuliu ir kitais Sovietų Sąjungos ir jos satelitų delegatais gynė Maskvos politiką.

Per vieną prėmimą, kuriame dalyvavo ir keletas lietuvių, Anglijos lietuvių arstovni teko nors ir trumpai su J. Palekiu pasikalbėti. Per pasikalbėjimą buvo palastas išremitų į Sibirą klausimas ir galimybės jiems grįžti į Lietuvą. Pagal sovietinę konstituciją, Lietuvos aukščiausioji taryba, kurios prezidentu pirmininkas yra J. Paleckis, turi amnestijos ir malonės suteikimo teisę. Žinoma, yra kitas klausimas, kiek Paleckis tajai telse nori ir gali pasinaudoti. Jo laikysena tarptautinėje arenoje, kaip čia Tarparlamentarinėje konferencijoje, parodė, kad jis labai skrupulingai laikosi Maskvos politikos linijos.

Lietuvos diplomatinis šefas S. Lozoraitis yra padaręs per radiją šitokį pareiškimą

Sovietų sukonstruotas ir paleistas erdvės sviedinys, vadinamas dirbtinis satelitas, kuris tam tikrą laiką suksis aplink žemę, tuoju tapo akstinu sovietų propagandai stiprinti. Komunistinis radijas ir spauda stengiasi pristatyti tą dalyką pasauliui ne tik kaip sovietų mokslo pažangos įrodymą, bet taip pat kaip iš viso sovietinės santvarkos laimėjimą ir jos pranašumo ženklą.

Tikrumoje tačiau ir ši kartą bolševikų propaganda yra tiek pat tolima nuo teisybės, kiek jų paleistas sviedinys nuo mėnulio.

Pirmausia, tai, kas įvyko nėra sovietų mokslininkų darbo rezultatas. Kaip žinoma, raketinių sviedinių tyrinėjimas ir gamyba Jungtinėse Am. Valstybėse jau nuo seniau yra pasiekę didelio tobulumo. Bolševikai yra tikrai pasinaudoję amerikiečių patyrimu, nes daugely atsitikimų Vakarų mokslininkai skebia savo darbus viešai, nedarydami iš jų tokios paslapties, kuria Sovietų Sąjungoje yra apsupti paprasčiausi kasdieninio gyvenimo dalykai. Be to, tam tikrų duomenų sovietai bus gavę per savo šnipus. Yra taip pat žinoma, kad karo gale sovietai deportavo iš Vokietijos nemažą mokslininkų skaičių, kurių tarpe buvo taip pat gabi aviacijos konstruktorių ir raketinių sviedinių specialistų, ir privertė juos dirbti Sovietų Sąjungai. Tokiu būdu sovietiškas satelitas tėra svetimo darbo, svetimų gabumų, svetimo mokslo rezultatas ir, kas svarbiausia, svetimos minties padarinys, tos laisvos minties, kurią bolševikai engia ir naikina, kurios Sovietų Sąjungoje nėra.

Antra, civilizuotame pasaulyje moksliniai atidengimai ir techniškai išradimai tarnauja žmogui, žmogaus gerbūviui padidinti, trumpai tariant — žmogaus laimei. Yra faktas, kad Vakaruose mokslo, technikos pažanga eina lygiagrečiai tiek su kasdienio gyvenimo gerinimu, tiek su socialinės apsaugos ir politinių laisvės garantijų tobulinimu. Visi tie pasireiškimai yra savitarpės priklausomybės ryšyje. Jeigu, pavyzdžiui, Amerikos darbininkai yra pasiekę didelio gerbūvio ir yra tikrai laisvi savo krašto piliečiai, tai jį padėti turi labai žymios įtakos Amerikos mokslo, technikos pažanga. Gi antra vertus, toji pažanga tėra galima taip pat dėl to, kad Jungtinės Amerikos Valstybės yra laisvės kraštas.

Ką gi to sovietiško satelito paleidimas suteiks Sovietų Sąjungos žmonėms ar Lietuvos arba kitų Sovietų Sąjungos pavergtų kraštų piliečiams. Ar ūkininkai bus paleisti iš katarginio darbo kolchozų? Ar darbininkai įgys teisę į teisingą uždarbį ir žmonišką darbo apsaugą, ar sumažės žmonių vargas? Ar deportuotieji grįš iš Sibiro? Ar dėl to tariamo sovietų mokslo pasiekimo sovietų vyriausybė pradės gerbti žmogų ir jo minties laisvę, įves politines laisves? Ar ji pasitrauks iš okupuotos Lietuvos? Ne. Į kiekvieną tų klausimų atsakymas tegali būti neigiamas. Viskas paliks po senovei, ir ypač paliks kaip buvusi bolševikų vykdoma tiek tautų, tiek atskirų žmonių priepauda.

Štai kodėl, šaltai ir objektyviai svarstant dalykus, tenka prieiti prie išvados, kad sovietinio satelito paleidimas nereiškia jokios pažangos, nei sovietų mokslo, nei jų socialiniame ar politiniame gyvenime, nei jų engiamų žmonių gyvenime Sovietų Sąjungai paliks kaip buvusi daugiausia pasaulyje atsilikęs kraštas.

Sovietų paleisto satelito nematyti paprasta acimi. Bet jeigu jis būtų matomas ir jeigu jis žibėtų visais saulės spinduliais, tai toji šviesa negalėtų išskaidyti tamsos, kuri viešpatuoja visur, kur tik yra komunistinė santvarka.

KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ KONGRESAS

Š. m. rugsėjo 18 — 20 d. S. Paulyje įvyko Antrasis Pasaulinis Krikšč. Dem. Kongresas. Lietuvos Kr. Dem. atstovavo dr. A. Trimakas, žurnalistas K. Čibiras, kun. P. Ragažinskas, prof. Stonys ir dr. E. Draugelis. Kongr. buvo skaitlingas, nes dalyvavo veiki visų žymesnių kraštų atstovai. Tarp daugybės sveikinimų buvo paskaitytas ir sveikinimas min. pirm. Adenauerio, ką dalyviai sutiko karštu pritarimu. Kadangi Kongr. vyko S. Paulyje, tai daugumoje ir buvo gvildenami klausimai susiję su Brazilija ir aplamai su P. Amerika.

Jūsų koresp. teiravosi apie Brazilijos Krikšč. Dem. dēlto, kad ilgai šiol apie juos mažiausia teko girdėti, o dar mažiau viešame krašto gyvenime jų egzistavimą. Man atrodo ir berods teisingai, kad krašto gyvenime jie stovėjo paskutinėje vietoje. Atseit jų įtaka politikoje ir kitur buvo silpniausia. Man aiškino, kad narių, ypač provincijoje turį daug tačiau prityrusių intelektualų veikėjų stokuoja. Dar vieną lemtingą klaidą buvo padarę, tai būtent ta, kad jie rėmėsi kapitalistais, stambiais dvarininkais ir fabrikantais, ir nekreipė atitinkamo dėmesio į žmonių masę — žemdirbius ir darbininkus. Dabar šitoki klaida atitaisoma. Šituo reikalu itin susirūpinęs dabartinis jų pirmininkas adv. A. F. Montoro.

Kaip ir visur, o ypač čia atogrąžų krašte panašios iškilmes pradėdamos labai šauniai: su gėlimis scenoje, trankiu orkestru ir didelių, užsitarnavusių veikėjų garbės prezidiumu. Tai gi už stalo užėmė vietas krašto prezidento atstovas vicegubernatorius, profesoriai, karškiečiai ir kairieji čia reziduoję konsulai, tarp kurių ir mūsų konsulas A. Polišaitis. Toliau sekė iškilmingi žodžiai ir sveikinimai raštu. Šitąjį pompą irgi turi savo prasmę, pavyzdž. kad ir psichologinė, ar propagandinė. Tokia pat aš norėčiau įvertinti ir savotišką kongreso emblemą: tai 3 įvairių spalvų lyg kryžiaus forma išdėstyti kvadratai, kurių centre buvo suskaitlinė 3. Kad lengviau būtų susigandyti žemiau buvo paaiškinta, kad krikšč. demokr. yra trečioji pasaulio jėga, nes tas vidurinis žydras kvadratas su skaitline 3 buvo pats didžiausias. Kairysis kvadratas buvo (kaip ir dera) raudonos spalvos, o dešinysis — violetinis. Portugaliskai įrašas taip skamba: „Uma terceira força para a construoção de um mundo melhor“. Visa tai labai gražu ir gera ir tenka nuoširdžiai palinkėti, kad ta jėga iš tikrųjų ir

taptų. Giliau pagalvojus kaip gi kitaip ir begaltėji būti? Argi nematome kas darosi kai įsviešpatuoja socialistai su komunistais, arba liberalai su kapitalistais? Pasaulis rieda pražūtin. Taigi grįžimas į krikščionišką kelią yra būtinas. Tačiau, deja, kaip sunkus, kietas tas kelias ir erškėčiais išklotas. Nes jis reikalauja ne tik performuoti visą pasaulį, bet pirmoje eilėje tą reformą pradėti nuo savęs. O tai užvis sunkiausia. Tačiau kitos išeities nėra, — tertium non datur...

Noriu Jūsų skaitytojus painformuoti dar apie vieną pirmu žvilgsniu lyg ir smulkmeną, tačiau įsigilinus gana prasmingą.

Paprastai pas mus ir visur kitur pasaulyje panašias iškilmes pradėdama malda ir garbingoje vietoje figūruoja kryžius. Šis kongresas prasidėjo be tų būtinų elementų. Klaida buvo atitaisyta, tačiau štai kurio būdu.

Kongreso atidarymo dienoje mirė Brazilijos Kr. Dem. pirm. A. F. Montoro tėvas ir atšku pirmininkas negalėjo asmeniškai dalyvauti ir iškilmingo posėdžio pradėti. Tačiau posėdžiui prasidėjus štai salėje pasirodo pirmininko deleguotas asmuo, kuris pranešęs liūdną žinią, prašė velionį pagerbti susikauptumui, kas ir buvo padaryta. Toliau delegatas pastebėjo, kad nemato ant stalo kryžiaus ir pasiūlė jo atneštą pastatyti.

Kongreso komisijos posėdžiavo dienos metu ir svarstė įvairias ekonomines, socialines ir politines problemas, ypač kaip minėjamą liečiančią P. Ameriką. Vakaris vyko plenumo posėdžiui. Paskutinė Kongreso diena buvo skirtingai įvairioms tautoms (su tautinėmis vėliavomis, tautiškais rūbais etc.). Kokia reali nauda bus to kongreso, pamatysime tik vėliau. Man atrodo, kad Krikšč. dem., kurių tautų jie bebūtų, trūksta veržlumo, energijos kovoje už kilnesias idėjas. Panašūs kongresai, kaip ir šispraėjusius, yra labai svarbūs vėliavai, nes tokiu būdu užmezgami ryšiai, pasiformuojama kas kitų daroma ar padaryta ir įgyjama, jei ne būdinių, tai bent taktininkų, kas pavergtiems kraštams taip labai reikalinga. Savalme aišku, mūsų delegacijos pirm. dr. A. Trimakas ir žinomas Pietų Amerikos žurnalistas Kaz. Čibiras savo pareigas atliko gerai — tiek Rio de Janeiro, tiek S. Paulyje žymesnieji dienraščiai patalpino su jais pasikalbėjimus.

Koresp. E. D.

S. Paulo.

Moteris ir Gyvenimas

„Moteris ir Gyvenimas“ skyrių veda mok. Elzė Diminskienė, Necochea 604, Hurlingham, Buenos Aires.

Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos tolimesnė eiga

RELIGINIS IR DOROVINIS SUSIPRATIMAS

Daug diskutuota dėl draugijos pavadinimo. Vienos norėjo kad žodis „Katalikių“ iš Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos vardo būtų išmestas ir ji pavadinta tik Lietuvių Moterų Draugija. Kitos griežtai pasisakė už tai, kad draugijos katalikiškumas būtų pabrėžtas. Pastarosios ir pravedė savo nusistatymą. Draugijos pavadinimas katalikiška organizacija nepasiliko vien pavadinimu, bet katalikiškas reikalai visada ir visur jai buvo pirmaeiliai. Pirmuose draugijos įstatuose pabrėžiama, kad religiniai reikalai rūpinis prašoma dvasinės vyriausybės skirti kapelioną.

Draugija prašydama Dievo palaimos savo gražiems darbams 1913 m. per vyskupą kreipėsi į Sv. Tėvą Pijų X, kad draugijai suteiktų atlydus. Sv. Tėvas atsižvelgdamas į dirbamą draugijos išganingą darbą 1913 m. lapkričio mėn. 19 d. suteikė L. K. Mot. Draugijai atlydus švenčių proga, kurie draugijos veikėjoms ir narėms buvo didelis moralinis atlyginimas.

Draugija savo kongresus, suvažiavimus, susirinkimus, kursus pradėdavo ir baigdavo malda. Į savo programas įtraukė religinę praktiką, pamaldas, rekolekcijas, bendrą šv. Komuniją ir t. t.

Nuo 1923 m. daugelis skyrių įvedė pas save Jėzaus širdies Introitaciją. Skyriuose nuo 1926 m. steigiamos eucharistininkių sekijos. Nuo 1929 m. buvo įvesta regionų dvasios vadai iš vietos dvasiškių. Nuo 1932 m. draugijos globėja pasirinkta šv. Mergelė Marija Nuolatinės Pagalbos. Jos šventė yra oficiali draugijos šventė, kurią šventė

visi draugijos skyriai. Beveik kiekvienas skyrius turėjo dar pasirinkęs savo skyriaus globėja, kurią nors šventąją. Skyriai labai daug prisidėjo prie bažnyčių įrengimo, jų pagražinimo. Draugijos skyriai prieš Velykas puošė Kristaus karstą, per Kalėdas prakartėles, bažnyčių statybai ankojo dideles sumas. Draugija buvo nutarusi visomis pastangomis kelti religinį ir dvasinį moterų ir per jas visos visuomenės atgimimą visomis galimomis priemonėmis.

Draugija skelbė griežtą kovą su pornografinė literatūra, nepadoriomis filmomis, reikalaudama, kad į filmų cenzūravimą būtų įleistos ir Mot.D.-jos atstovės. Kovai su ištvirkimu 1920 m. Konferencija reikalauja, kad moterys būtų įtrauktos į kovą su dorovės palaikymu. Per

ŠEIMININKO PAREIGOS PRIE STALO

Retai tenka matyti, kad priimant svečius, vyras ir žmona, t. y. šeimininkai, moka tinkamai savo pareigomis pasiskirstyti. Pasiskirstyti tai, kad tikrai būtų jaučiamas šeimininkės nuosirdus rūpestis svečiais, o vyras patriarchališkas orumas ir vaishingumas. Yra šeimų, kuriose, svečiams atėjus, vyras sėdasi su jais prie stalo, o žmona, tarytum tarnaitė laksto apie juos arba iš virtuvės retai tepasirodo. Prie stalo „reikalus tvarko“ vyrai ir šeimininkai belieka po vaišių surinkti šukes ir paduoti kepures išeinantiems jau gerokai svirduliuojantiems svečiams. Arba, svečiai susodinami prie stalo, o šeimininkai abu laksto apie juos, patiekdami maistą, net neturėdami laiko pasikalbėti. Kodėl užmirštama, kad svečias ateina ne prisivalgyti,

atstovės Seime ir spaudoje keltas reglamentacijos panaikinimo klausimas. 1925 m. parengė dviejų įstatymų sumanymą ir įteikė seimui. 1925 m. išleista Dr. P. Kalvaitytės knygutė „Ištvirkimas ir prostitucija“ prisidėta prie memorandumo prostitucijos reglamentacijos panaikinimo reikalo, kuris įteiktas min. pirm. ir vid. reik. min. Dorovės klausimais rengiamos paskaitos ir keliama mintis vienodo atsakominguo del tu pačių nusikaltimų doroviniu atžvilgiu, kaip vyrų, taip ir moterų. 1939 m. iškilus minčiai įvesti civilinę metrikaciją, draugija prieš tai griežtai pasisakė. Skyriai siuntė prašymus ir protestus atitinkamoms įstaigoms, kad tik civilinė metrikacija nebūtų įvesta. Tuo reikalu buvo siūsta delegacijos pas Vyriausybę.

Pasinaudota leidiniu „Mūsų Keliai“, išleistas 1952 m. Romoje.

A. Mikelionienė

bet mūsų aplankyti. Reikia taip susitvarkyti, kad svečiui atėjus, kiek galint daugiau laiko būtų jam skiriama ir vaišės, (jau iš anksto paruoštos) būtų patiekiamos ramiai, sakyčiau, nejuočiom, net nenutraukiant bendros kalbos. Kokios gi yra vyro — šeimininko pareigos? Daugumoje šeimininkui lieka rūpintis gerimų reikalais ir gera svečių nuotaka. Valgis pasidarė išimtinai šei-

„...šeimininkas ima gracingai, bet tvirtai į savo rankas peilį ir šakutę“.

mininkės rūpesčiu. Tiesa, virtuvėje, mikių šeimininkės rankų supiaustytas kopsnys bus gal šiltesnis, bet kaip atrodytu, jei vyras prie stalo tai padarytu? Argi vyrai užmiršo, kad jų protėviai buvo gabūs medžiotojai ir žvejai. Jie didžiudavosi galėdami svečių pavaldinti savo nušautą antimi ar kiškiu, kurį patys prie stalo, pagražindami įdomiai medžioklės nuotykius, piauštydavo. Ak, skani būdavo kiškiena! Tarytum jausdavai girių kvapą ir laukų platybes, o šeimininkas atrodydavo netik vaishingas, bet tikras girių ir laukų didvyris... Gera nuotaka apetitą didindavo taip, kad kopsnio ir kauliukai būdavo saldūs. Priprato mūsų vyrai prie patogaus gyvenimo, o gomurys jau nejučia pasitenkinimo prašmatniausiu kulinarijos išmisl. Ar nebūtų geriau stalus mažiau

žmones stebina savo žinojimu. Kelionėse moka stebėti aplinką ir neapsygaista nuo valzdų margumo, bet tarytum lobynan krauna į savo sielą ir protą tai, kas vertingiausia. Ir nuostabu, kad ši moteris, kurios gyvenimas buvo taip įvairus, pilnas pareigų, mokėjo stebėti savo pergyvenimus ir juos taip gražiai užrašyti. Su tuo pačiu ryškumu, kuriuo aprašė kelionių įspūdžius ji mokėjo aprašyti ir skausmą, kurį mokėjo kantariai pakelti ir skieisti savo aplinkoje melė ir rūpestį tiems, kurie būdavo kartais jos pagalbos reikalingi. Elzbieta Laseur nebuvo paprasta moteris. Tai rodo netik jos palikti veikalai, bet ir melė „kuriai jai mirus žmonės jaučia ir teberodo. Dabar jos kapas Prancūzijoje yra lankomas ir puošiamas pažįstamų ir nepažįstamų žmonių. Elzbieta Laseur gyvenimas tebūna ir mums, besigrumiančiom margoj ir kartais labai žiaurioj kasdienybėj, gražus ir patrauklus pavyzdys.

ELZBIETA LASEUR

Spalių 16-tą dieną sukako 91 metai nuo E. Laseur gimimo. Ji yra pavyzdys XX amžiaus moters, kuri pasiekusi augstos kultūros, ištėkėjusi už indiferento vyro, pažinusi pasaulį ir gyvenimą pakilo iki viršūnių aktyvaus ir gilaus tikėjimo. E. Laseur buvo puiki žmona, šauni ir kultūringa moteris, uoli katalikė ir gabi rašytoja. Į lietuvių kalbą jos veikalų ištraukas yra išvertusi M. Pečkuskaitė. Svarbiausi E. Laseur veikalai yra šie: „Dienoraštis“, „Laiškai apie kančią“, „Dvasinis gyvenimas“, „Laiškai netikinciom“. Ji rašė ir eilėraščių, kurie buvo diktuoti jos vyrui Feliksui Laseur bei artimiems bičiuliams ir motinai. Jos raštai pasižymi stiliumi lengvumu. Iš jų dvelkia skaisčius moteriškumas, kilnios krikščioniškos idėjos ir subrendusio kultūringo žmogaus rimtis. Lengviau bus jos asmeni apibūdinti iškeliant pačius būdingiausius bruožus. 1. Elzbieta Laseur nuosirdaus ir gyvo tikėjimo pavyzdys. 2. Ištikima ir mylinti žmona. 3. Jos santykiai su draugais ir pažįstamais. E. Laseur kaip rašytoja ir visuomenininkė.

Kalbant apie jos gilų religingumą, reikėtų prisiminti ir aplinką, kurioje ji gimė ir augo, asmenis, kurie jos pirmąjį mokymą prižiūrėjo. E. Laseur tėvai bei giminės buvo praktikuoją katalikai ir augstos erudicijos žmonės. Mokytojai davė pagrindą teologinėms žinioms, kurias ji vėliau gilino. Jos tikėjimas buvo toks nuosirdus ir tvirtas, kad ištėkėjusi už netikincio vyro neįjutė sau jokio pavojaus. Ji buvo įsitikinusi, kad jos vyras grįž prie tikėjimo. Ji nenusileisdavo savo vyrui religiniuose klausimuose, bet kadangi jis buvo tolerantas tai ši graži pora niekad neįžeisdavo savo taip nuosirdžius ir tikrai tamių tarpusavio santykių. Jų santykiai buvo gražūs ir jų melė buvo gili nes ji taip veikė bedievi Feliksą Laseur ir po žmonos mirties, kad jis netik kad atsivertė, bet ir vienuoliu tapo. Štai, kaip E. Laseur pergyveno kada ji sužinojo, kad jos vyras buvo pakeltas į garbės leģiono kavalerius: „Mano širdis ku-

KAPŲ VARTAI

Mes regėjom — daug nuvyto čia vainikų,
mes regėjom — prakeliavo daug pro mus,
mes regėjom, kaip jų žemės sapnas nyko
ir kaip rado jie čia amžinus namus.

Mes girdėjom — verksmą kūdikio nekalto,
mes girdėjom — raudą mylinčių širdžių,
mes girdėjom — duslūs dūžiai naktį šaltą
ir raudojimas nualpusių žvaigždžių.

Grįžta žingsniai tų, kurie viešėjo,
grįžta žingsniai mylimųjų ir našlių,
grįžta žingsniai morų mirusio nešėjo,
koplytėlės sargo, daug čia laisčiausio gėlių...

Tik negrįši tu, čia ramų atilsį suradęs,
nepraesi niekad atgalios pro mus,
kaip šalta mirtis bejausmis ir bežadis,
radęs dieną savo Ten, o čia — nemus...

B. Brazdžionis

Karaliui

Tu man kalbi, o Viešpatie,
Pražydusios šakelės žiedu.
Didingo kalno masyje matau aš Tavo
galią.
Siūbuojančių bangų ir vėtrų sukūrys
Nėra galybė be pradžios, be Tavo
valios.

Kiek laimės, turto duodi tam,
Kas tave jaučia, mato!
Niūrus ir siauras takas to,
Kurs tavo gėrio nesuprato.
Jam laimė — tai trapus kristalo
indas,
O skausmas — pragaro kančia.

Mielos Skaitytojos

širdingai kviečiame Tamstas spalvių 27-tą dieną po pamaldų 12,30 val. atsilankyti į „Laiko“ skaityklą, kur įvyks pasitarimas dėl ruošiamo 50-ties metų paminėjimo pirmojo lietuvių moterų suvažiavimo Kaune ir Liet. Mot. Kat. Dr.-jos steigimo. INICIATORĖS

nukrauti maistu, bet jų patiekimą pajvairstinti?

O, jau matau, kaip vyrai atsidūsta ir prakaitą nusišluostu vien apie tai pagalvoję, kaip reikės prie stalo kepsnį piaustyti. Tiesa, nevisi vyrai turi tam talentą. Jei kuris jaučia, kad tai nesugebės padaryti, geriau tenemėgina. Kaip dalinama — supiaustuoma paukštiena prie stalo? Tam reikalinga: lentelė, aštrus peilis, žirkklės, šakutė ir miklios rankos bėi gera nuotaka, nuspalvinta lakia šeimininko fantazija, lanksčiu liežuviu ir trupučiu artistinių gabumų. Nereikia iki alkūnių atsiraitoti rankovių ir lyg vilkiu puliti savo auką, retkarčiais prakaitą nusišluostant, arba (atsiprašau, nevykęs šeimininke!) pakeliant iš po stalo nukritus kepsnį ir žvelgti nelaimingom akim į susirinkusius, štai jau kvepia aukštinės spalvos, garuojantis iš virtuvės kepsnys. Na, truputį drąsos! Tępsimena vyrai fakyrą, kurį scenoje matė „burtus“ rodant. Juk tai buvo niekai, o tačiau stebuklu atrodė. Teima su pasitikėjimu, ir truputį intriguojamas svečius, peilį ir šakutę tvirtai ir gracingai į savo vyriską rankas. Vyras — gracingai?! O, tenesijaudina vyrai. Gracija jų vyriskumo nežemina, tik jį dar labiau paryškina. Dabar šeimininkas tepasijunta pirmaeilium filmų artistu. Reikia ir paukščio anatomiją žinoti. Pirmą reikia nuplauti paukščio kulšes. Padėjus ant lentutės (visas kepsnys yra ant lėkštės) perplauti į dvi dalls ir paduoti svečiui. Nuplaurant sparniukus reikia prijungti ir krūtinės raumenų. Jei yra didelė žasis, reikia raumenis nuo krūtinės kamų peiliu nuplauti. Liemuo sukarpomas žirkklėmis į atskiras porcijas. Reikia atsargiai, kad porcija nenukristų ant viešnios keliu, pagrazinant įdomia, apėtita žadinančia nastaba, dėti į lėkštės. Ši, kaip iškilminga procedūra gali būti atlikta prie bendro stalo, arba ant atskiro mažo staliuko. Tepaprašo šeimininkas, kad jo miela žmona jo netrugdyt pastabomis ar nerviniais žvilgsniais. Ši šeimininko pareiza nėra taip sunki, tik reikia drąsos turėti. Svečių nuotaka bus geresnė negu ištuštins vyro boka. Mažiau bonku ir daugiau kultūros orio stalo ir vaišės bus įdomios ir malonios.

Viktorija

MINTYS IR PATARIMAI

— Lengviau yra punktualiai į svečius nueiti, bet sunkiau yra iš svečių laiku išėlti.
— Žmonės, kurie nemoka išlaikyti distancijos, tenesistebi, kad juos kiti trugdo.
— Amerikos gydytojai nustatė, kad sunkių daiktų kėlimas yra moterim labai kenksmingas. Reikia vengti kilnoti sunkius daiktus, kurie sveria daugiau 25 — 30 kg. Mergaitės iki 18 m. amžiaus yra dar žemesnė norma.
— Japonijoj yra du moterų universitetai, kuriuose vien tik moterys studijuoja.

— Anglų gydytojas Dr. Donald Rogers sako, kad tik trečdalis maisto, kurį mes suvalgome yra reikalingas mūsų sveikatos išlaikymui. Kiti du trečdaliai išlanko gydytojais.

— Naudojant prie stalo medžiagines servetėles patartina į moterų servetėlę įdėti popierinę ruožavos ar raudonos spalvos servetėlę. Tokiu būdu medžiaginė nebūs sutepta lūpų piestuko dažais.

KOKIAS UŽUOLAIMAS PASIRINKTI

Nuo užuolaidų priklauso buto grožis ir jaukumas. Kokias užuolaidas pasirinkti: lyglas ar spalvotas? Tai priklauso nuo baldų. Jei baldai yra apmušti vienspalve medžiaga, užuolaidos gali būti spalvotais raštais ir atvirksčiai. Spalvų mėgėjos gali pirma nusipirkti įdomią raštuotą užuolaidą. Užuolaidos spalvas pakartojama balduose, patiesaluose vazose ir t.t. Ryškesnes spalvas mažuose daiktuose, ramesnius tonus dideliuose, pav. sofa, kėdės. Tokiu būdu kambarys nedarys nuobodaus įspūdžio, bus įdomus, bet harmoningas spalvų žaidimas. Stambiai gėlėtos užuolaidos jau yra pakeičiamos modernio, spalvotomis geometrinėmis figūromis. Abstraktūs ornamentai nenubostą. Dryžuotos užuolaidos suteikia galimybių „erdvės korektūrai“. Augstą kambarį galima „sužeminti“ skersai dryžuotomis užuolaidomis.

Patartina prieš perkant visą medžiagą nupirkti mažą gabaliuką, jį išskalbti ir palaikyti saulėje. Tokiu būdu galima išvengti nemalonių staigmenų.

IŠ VIENOS MASĖS TREJOPAS PYRAGAS

375 gr. sviesto gerai ištrinti su 375 gr. cukraus, 2 pakeliu vanilijos cukraus, 5 kiaušiniai, citrinos žieve, kiek druskos, 500 gr. miltų 250 gr. malsenos, 6 gr. kepimo miltelių ir ¼ litro pieno.

1. — iš ¼ visos masės padaromas obuolinis pyragas. Masę įdėti į tortinę (25 cm. diametro) blėtą. Nuplupti 700 gr. obuolių, supiaustyti ir jais apdėjus masę kepti apie 45 minutes.

2. — 2/3 likusios masės sumaišyti su 125 gr. razinkų ir supylus į apvalią būdino formą kepti apie 60 minučių lengvoje kaitroje.

3. — į likusią masę įdėti 50 gr. piaustyto šokolado. Dviem šaukščiukais imti ir dėti į pailgą blėką mazonis, riešutu didumo krūvutėmis.

— Belotristikos Antologija jau knygų rinkoje. Tai pirmas tokios rūšies mūsų belotristikos rinkinys. Leidinyje sutalpinta keturiasdešimt devynių autorių kūriniai. Jie sutalpinti į 607 pusl. Belotristikos Antologiją išleido Lietuviškos Knygos klubas.

SEKMADIENIO RIMČIAI

KRISTUS KARALIUS - GAILESTINGUMO SIMBOLIS

KRISTAUS KARALIAUS šventė švenčiama spalio 27 d. Ši šventė buvo įvesta 1925 m. Šv. Tėvo Pijaus XI ir katalikų tarpe yra demonstratyviai ir pakiliai švenčiama. Tačiau vidutinieji katalikai nuo šios Kristaus garbinimo formos laikosi kiek atokiau. Karūnuotasis Kristus, su vienoj rankoj karališku skeptru ir antroj — žemės kamuoliu, nevienam sukelia baugoką įspūdį, nes jaučiama, kad turima reikalo su Auksčiausiu autoritetu.

Prieš porą metų kelios Avellanėdos parapijios suruošė tarparapijinę Kristaus Karaliaus procesiją. Tai proga imponantiška Kristaus Karaliaus statula kurį laiką buvojo Aušros Vartų par. bažnyčioje. Visą šį buvimo laiką statula buvo gana gausiai lankoma, bet arčiau prie statulos teisėdrįsavo prisirišinti tik megalūs maldininkų skaičius, daugumas laikėsi atokiau. Karališka Kristaus išvaizda daug ką veidavo smerkiančiai, nemelasišdingai. Visai priešingas vaizdas esti Kalėdų metu prie prakartėlės, kur gimusių Kūdikių visi su dideliu uolumu lanko, o tai juk lygiai tas pats Kristus. Visą šį klaidingą jausmo skirtumą išsiskiria mūsų žmogiskumas, kuris čia pasirodo visam savo natūralumui. Jei mes mielai lankome gimusio Kūdikielio - Karaliaus prakartėlę, ar suklumpam prie nukryžiuotojo Kristaus - Karaliaus kojų, tai su tuo pačiu nuoširdumu ir meile raliams, kuris yra lygiai tiek pat turėtume glaudis ir prie Kristaus-Kamums gailestingas ir malonus, kaip kūdikio lovelė, taip ant kryžiaus prikaltas ar su karališku skeptru rankoj. Visose šiose minėtose išraiškose Kristus yra tas pats nepalyginamas mūsų Meilės ir Gailestingumo Karalius, kuriam yra Dievo Tėvo pavesta atpirtos žmonių teismas, kurio Jis imsis su meile ir gailestingumu. Ten nė vienas nebus pasmerkintas neteisingai. Iki smulkmenų ten šio Karaliaus bus atsižvelgta ir silpną žmogaus prigimtį ir sunkias gyvenimo aplinkybes.

Vienai Seselei vienuolei dvasios regėjime Kristus yra pareiškęs nusidėjėliams tokius žodžius:

— Jei būtų pasitaikę, kad jūs didžiąją gyvenimo dalį būtų mėtė praleidę neapykantėje ar abejovime ir kad mirties valandos artėjimas pripildytų jus dideliu nusiminimu... O, nesiduokite apgaunami, nes vis dar yra laiko atleisti. Jei jums lieka tik sekundė gyventi, per šią vieną sekundę jūs galite susigrąžinti amžiną gyvenimą! O siela —, sako Kristus, — kurią aš taip myliu, nekretpk dėmesio ir bausių priešą... bet kaip galima greičiau kreipkis į mane ir, prisipildžiusi gailestiu, melsk mano gailestingumo ir meilę. Aš tau atleisiu. Vėl pradėk malonės gyvenimą ir vėl susigrąžink prarastas malones, o mano pagalba niekuomet tavęs neapleis...

Kad šis meilės ir teisingumo Karalius būtų mums gailestingas, reikia jau žemiškos kelionės eigoje gyventi pagal Jo įstatymus ir patvarkymus, kurie taip pat duoti mums ir gryniausios meilės.

Ten kur valstybių įstatymuose ar bendruomenių santykiuose bojamas Kristus ir saugomi Jo įstatymai, kur laikinieji dalykai palenkiami augstiesiems tikslams, kur šeimose ar kaimeuose bei darbdavių ir darbininkų santykiuose vadovaujamosi paslankojimu, tolerancija ir abipusiu reikalu supratimu, ten gyvenimas yra taikus ir laimingas jau ant žemės; kur viso to nėra — ten žmogus įkrinta į savo blogų polinkių

O Kristau, pasaulio Valdove, Ir žemės ir augšto dangaus, Tau amžiais ir meile ir šlovę Varpai mūsų širdys gaus.

Kaip pavasario žydinčioj šventėj žydi Kristaus šviesi vėliava. Su tavim eina tautos gyventi, Su tavim eis visa Lietuva.

O Kristau, o meilės šaltini, Gyvenk mūs šeimoi, ją pašvesk. Kaip brolius į džiaugsmo tėvynę šventoj Eucharistijoj vesk.

Kaip pavasario žydinčioj šventėj žydi Kristaus šviesi vėliava. Su tavim eina tautos gyventi, Su tavim eis visa Lietuva.

vergiją, neapykantą, pavydą, kovas ir riušes, kuriose jau ant žemės jaučiama pragaro tvaikas. Išdidus šių dienų žmogaus protas mėgina viską technikos pažanga sutvarkyti ir Dievą bei religiją, kaip iš viešo, taip ir iš privatus gyvenimo pašalinti. Tačiau tokio gyvenimo klaidų vaizdą mes matome komunistinėje sistemoje; ten žmogus žmogui virto žvėrimi. O visur trūksta tik vieno — Kristaus nešančio visiems ramybę ir taiką. Po Jo valdžia visiems būtų ramu, gera ir sotu gyventi. Tačiau kaip Jis pats yra pasakęs „pirmiausiai turime rūpintis Dievo karalyste ir jos teisybe, o visa kita bus pridėta“. Jei to raginimo vedini tartuoliai, kreipdami savo žvilgsnį į amžinybę, atsisakytų palinkimo didinti turtus ir dalintųsi

„Atėikite pas mane visli...“ — Kristaus Karaliaus statula Palangoj

su mažiau turinčiais, greitai žemėje neiktų badaujančių ir aplypyusių. Gyvenimo vargų, bėdų ir blogybių apsupti nekarta gal suabejojame Kristaus gerumu. Tačiau tai yra klaidinga prielaida. Kristus niekam prievartos nedaro ir neverčia daryti gerus darbus; jis tai skatina ir kviečia, bet viską palieka laisvai žmogaus valiai. Laisvoji valia, veikiamą blogų gyvenimo aplinkybių ir savųjų palinkimų, nekarta pridaro daug blogo netik sau pačiam, bet ir visai nekaltiems žmonėms. Visas tas blogybes daugis mėgina išaiškinti Kristus nerūpestingumu savo tvariniams ir aplamai pasauliui. Tačiau toks prieidimas yra klaidingas ir net įžeidžiantis Kristaus gerumą ir meilę, kurie yra begaliniai ir žmogui beveik nesuvokiami. Leidžiame kalbėti paties Kristaus pareikštomis mintimis prancūzėi Seselei Juozapai Menendez, 1922 m. lapkričio 22 d., kur išganytojas taip jai pareiškė: „Aš esu meilė! Mano širdis yra meilės versmė. Meilė sukūrė žmogų ir visa, kas pasaulyje yra paskirta jam tarnauti. Meilė palenkė Dievą Tėvą duoti savo Sūnų žuvančiam žmogui gelbėti. Meilė išgavo skaisčiausias mergaitės žodį tapti Dievo motina ir priimti visus tos dieviškos motinystės uždėjimus kentėjimams ir atsakyti šventyklos gyvenimo patogumų. Meilė pagimdė mane žiemos glūdumoje, neturtėly, nieku neaprupintą. Meilė slėpė mane tris dešimtis metų nuošaliausiam užkampyje ir prie prasičusių darbų. Meilė vertė mane rinktis viena tvė, tylą... gyventi niekieno nežinomam ir mielai pasiduoti savo motinos ir pasirinktojo globėjo įsakymams. Meilė pramatė daugybę, laikų būvyje, mane paseksiančių sielų, kurios su didžiausiu malonumu laikys savo gyvenimą prie mano. Meilė paskatino mane apglėbti visas žmogiškosios prigimties silpnības. Mano širdies meilė žvelgė dar toliau. Ji žinojo, kiek daug pasivojuose atsidūrusių sielų ras gyvenimą, padedamus dangelio kitų sielų pasišventimo bei anku.

Meilė vertė mane kėsti negarbingų paniekiančių kančias... išlieti savo kraują ir mirtį ant kryžiaus žmogui gelbėti. Taip pat meilė pramatė atėityje daugybę sielų prisijungiant prie mano supulių, mano krauju nudažysiant savo kentėjimus ir paprasčiausias veiksmus, kad tik laimėtų man didesni sielų

skaičių. — Aš esu meilė! Mano širdis negali sulaukyti ją siaučiančių liepsnų! Taip labai aš myliu sielas, kad už jas atidaviau savo gyvybę! Kadangi myliu, todėl pasilikau altoriaus namelyje. Jau dvidešimts amžių esu tenai dieną ir naktį duonos pavidalo dengiamas, ostijoje pasislėpęs, kenčiu pamišimą, vienumą, paniekas, piktžodžius, įžeidimus, šventvagystes, nes myliu! Kadangi myliu sielas, palikau joms atgalios sakramentą, ne sykį, ne du joms atleisti, o kiek tiktai kartų bus joms reikalinga atgauti malonę. Tenai aš jų laukiu... trokštu, kad jos ateitų nusimazgoti savo kaltes ne vandeniu, o mano paties krauju. Dabar aš noriu dar daugiau. Jei aš reikalauju už mano deginančią meilę atsimokėti meile, tai nėra vienintelis mano trokštamas dalykas. Aš geidžiu, kad sielos tikėtų ir mano gailestingumą, kad jos visko lauktų iš mano gerumo, kad jos niekada neabejotų mano atlaidumu.

Aš esu Dievas, meilės Dievas! Esu tėvas, bet švelnia meile, ne aštrumu mylis tėvas. Mano širdis be galo šventa, tačiau begalo ir išmintinga. Pažindama žmogaus silpnumą bei

trapumą, ji lenkiasi prie nusidėjėlių su begaliniu gailestingumu. Aš myliu pirmąjį kartą nusidėjusius sielas, kai jos ateina pas mane nuolankiai prašyti atleidimo. Aš jas tebemyliu ir tada, kai jos apverčia savo antrąjį nusikaltimą, net kai tas pasikartoja, nesakau milijardą, o milijonus bilijardų kartų. Aš jas myliu, visuomet atleidžiu, mažoju tame pačiame kraujuje, kaip ir pirmąją nuodėmę. Sielos manęs nevargina ir mano širdis nuolatų jū laukia ateiant įješkoti prie glaudos: juo vargingesnės, juo miesnės. Ar ne labiau rūpi tėvui ligonis vaikas už sveikusius? Ar ne jam tenka didžiausias rūpestis bei švelnumas? Panašiai ir mano širdis lieja daug didesnę gausybę užuojautos ir švelnumo nusidėjėliams, negu teisiesiems. Aš noriu atleisti. Aš noriu karaliauti. Noriu atleisti sieloms ir tautos. Noriu viešpatuoti sieloms, tautos ir visam pasauliui. Aš noriu išplėsti savo taką iki pasaulio pakraščių. Aš esu Meilė ir Gailestingumas. Aš esu Taika, ir aš viešpatausiu!

Nedėkingumui sunaikinti aš paleisiu savo gailestingumo sroves. Įžeidimams atitaisyti aš pasirinksiu anku, kurios išgaus atleidimą... Daug yra pasaulyje man patikti trokštančių sielų... Dar yra dosnių sielų, kurios man atiduos viską, ką jos turi, kad aš pasinaudočiau, kaip trokštu, kaip noriu. Aš pradėsiu karaliauti, rodydamas gailestingumą, nes mano karalystė tai taikos ir meilės karalystė. Štai ko noriu pasiekti, štai mano meilės uždavinys.

Šiuo savo atsisankimu aš kreipiuos į visus: ir į man pašvestas sielas ir į pasauliečius; į teisiuosius ir į nusidėjėlius; į mokslo žmones ir į nemokytus; į valdovus ir į valdomuosius. Visiems aš sakau: jei jūs norite laimės — aš esu. Norite turtu — aš esu begalinis turtas. Gedžiote ramybės — aš esu ramybė. Aš esu gailestingumas ir meilė ir aš noriu būti Jūsų karalium!

Visos šios mintys buvo paties išganytojo pageidavimu užrašytos mišėtos Seseleš užrašose. Tai autentiškiausias Kristaus autoritetas ir šis Kristaus patiektas atvaždas niekam negali kelti baimės, prie jo gali glaudis visi, kurie turi vienokiu ar kitokiu sunkenybū, Jis neatstums nė vieno.

Tegyvuoja Kristus Karalius — meilės ir gailestingumo simbolis! V. L. T.

ODE JAUNYSTEI

Tai griaučių minios.
Be dvasios, bė širdies —
O duok Jaunyste man sparnus,
Virš žemės negyvos
Lig pat žydrėnės
Pakilsim rojūn į kraštus,
Kur įkvėpimas kuria stebuklus!
Pagal šiuos, mūsų garsaus dainiaus Adomo Mickevičiaus, poemos žodžius jaunatvei pagerbti, kitas, bet jau dabartinės kartos Adomas, nemažiau garbingo Lietuvos vaduotojo generolo Grigaliūno-Glovackio sūnus, sukūrė kantatą „Ode jaunystei“.

A. Grigaliūnas jau iš pat jaunystės turėjo palinkimą į muzikos meną, pradžioj prie pianu, o vėliau prie kompozicijos. Nors savo pagrindinę profesiją buvo pasirinkęs mediciną. Tačiau ju širdis linko labiau į muziką Studijuodamas mediciną Vytauto Didžiojo Universitete Kaune, lygiagrečiai privačiai mokėsi pianu ir kompozicijos ir, atliekamui laiku, komponavo. Dar Nepriklausomoj Lietuvoj buvo parašęs daug muzikos veikalukų, ar tai dainininkams, ar tai pianui ir orkestrui. Tą savo kūrybinį veržlumą A. Grigaliūnas nenustojė puoselėti ir tremtyje, ypatingai Kolumbijoj. Čia išgarsėjo kolumbiečių tarpe savo I fortepiono koncertu ir impresijom „El Magdalena“ (didžiausia Kolumbijos upė), laimėdamas konkursą ir gaudamas už tai garbės diplomus.

Paskutinis šio jaunojo kompozitoriaus kūrinys — kantata stambios apimties: 560 taktų. Nenagrinėjant jo teoretinės vertės, kas platesnei visuomenei būtų neįdomu, reikia pasakyti, kad kompozitorius pasirinko labai dėkingą nors ir sunkią bei atsakingą temą, kurią išvystė įvairiomis patraukliomis formomis. Tikios, kad mūsų išievių klausai bus palankiai priimtinas, nes kanta-

toj vengiama modernizmo, kurio mes nemėgstame ir prie jo negalime prisprasti. Tikimasi, kad jaunuomenėj šis naujasis kūrinys turės pasisekimo, nes iškelia jaunatvę ir skatina ją didvyriškiems darbams. Netiesioginiai paliečia ir mūsų pavergėjus, kuriuos, pabudinta jaunystė, saulėtais sparnais turės nugalėti tamsybės ir Lietuvą išvesti į laisvę.

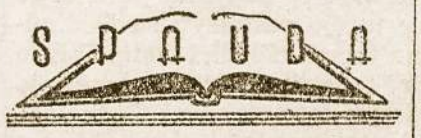
Jaunasis kompozitorius A. Grigaliūnas, kurdamas kantatą daug naktų ir dienų atitraukė nuo savo poilsio, negaudamas už tai jokio materialinio užmokesčio. Tačiau jautė moralinį iš savo darbo pasitekimumą. Be to, jis šitą savo darbą skyrė Tėvynės labui. Tad dabar ir mūsų pareiga būtų bent dalinai prie šio darbo prisidėti ir parodyti savo dėmesį. Autoriaus pageidavimui labai kuklus: jis nori išgirsti savo veikalą išpildytą per magnetono juostelę kurio nors Pietų Amerikos Lietuvos choro, nes iš Kolumbijos būtų per didelis kelias atvykti jo pasiklausyti asmeniškai. Dabar būtų įdomu sužinoti, kuris iš Buenos Aires ar Montevideo chorų išdrįs pirmas padaryti šitos kantatos premjerą? Veikalas, žinoma, monumentalus, gali užtrukti visą valandą. Jame be mišraus choro dar įeina 2 solistai: sopranas ir bosas ar baritonas. Buenos Aires Lietuvos kolonija tokias vokales pajėgas nesunkiai sudarytų. Kompozitorius dar papildomai prisiuntė viso veikaloo orkestraciją pilnam simfoninio orkestro sąstatui.

Tikiuosi, kad mano šauksmas nebus tyruose liekās šauksmas ir mūsų La Platos chorvedžiai ryžis praturtinti savo turimą repertuarą nauju stambiu lietuvišku veikalu.
Jonas Čepėnas
Montevideo, 1957. IX. 16 d.

Amerikos Liet. Mok. S-gos Literatūros Premija

Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjunga skiria kasmetinę 250 dolerių premiją už geriausią vaikų ar jaunimo grožinės literatūros kūrinių. Kūriniams įvertinti yra sudaryta premijos sprendėjų komisija iš Danutės Augienės, Gražinos Tulauskaitės - Babrauskienės, Aldonos Šimaitienės, Prano Razmino ir Stasio Tamulaičio.

1. Premijos komisija vertins 1957 m. išspausdintas vaikų ir jaunimo grožinės literatūros (apysakas, pasakas, poeziją, dramą, etc.) knygas ir tais metais parašytas, bet dėl dabartinių sąlygų neišspausdintus kūrinius tų autorių, kurie juos prisius komisijai. Autoriai pasirašo tikrąja pavarde.
2. Už premijos komisijos geriausiu pripažintą kūrinių skiriama premija nebus skaldoma tarp atskirų autorių.
3. Knygos ir rankraščiai, prieš tai laimėję bet kokią premiją, šios premijos negalės gauti.
4. Premijuoto kūrinio, jei jis dar būtų nespausdintas, išleidimo teises autorius sutinka be papildomo honoraro perduoti Amerikos Lietuvių Mokytojų Sąjungai.
5. Paskutinė data kūriniams įteikti yra 1958 m. sausio 1 d. Siųsti šiuo adresu: B. Belekšienė, 6921 So. Claremont Ave., Chicago 36, Ill. ... A. L. M. S-gos Centro Valdyba

ATSIJUSTA PAMINĖTI

ŽVAIGŽDĖ — Jėzus širdies pasiuntinys. Rugsėjo mėn. Nr. 9, 1957 m. Leidžia Tėvai Jėzuitai. Redakcijos ir adm. adresas: 5541 S. Paulina St., Chicago 36, Ill. USA.

ŠV. PRANCISKAUS VARPĖLIS, Nr. 8. Mėnesinis religinio-patriotinio turinio laikraštis Leidžia Tėvai Pranciškoniai.

ATEITIS — Katalikiško jaunimo žurnalas, 1957 m. rugsėjo mėn., Nr. 7. Red. ir adm. adresas: 916 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y., USA.

SALEZIEČIŲ BALSAS. VIII — 1957 m. Nr. 4 (31). Leidžia lietuvių saleziečiai. Redaktoriaus: kun. Pr. Gavėnas SBD. Red. ir adm. adresas: Instituto Saleziano Lituanos, Castelnuovo D. Bosco — Asti (Italia).

MOTERŲ DIRVA. Nr. 7. Liepos ir Nr. 8 rugpjūčio mėn. — ALRK Moterų Sąjungos organas. Red.: Mrs. Dale Murray. Redakcijos adr.: 205 Luelde Street, South Bend 14, Ind. USA.

MARGUTIS. Nr. 8. rugpjūtis 1957 m. Adr.: 6755 So. Western Avenue, Chicago 36, Ill.

LIEUVIŲ DIENOS — Ilustruotas lietuvių žurnalas. Nr. 7, rugsėjo mėn. Leidėjas F. Skirius. Vyr. redaktorius B. Brazdžionis. Red. ir ad. adresas: Lietuvių Dienos 9204 South Broadway, Los Angeles 3, California.

ESTUDIOS SOBRE EL COMUNISMO, Revistra trimestral. Año V. No. 18, octubre-noviembre. Santiago de Chile.

Leidyns talpina visą eilę straipsnių nušviečiančių komunistų sistemą ir jų infiltraciją svetimuose kraštuose.

MŪSŲ VYTIS — P. L. S. S. vadų vadovų ir akademikų skautų-čių laikraštis. Nr. 4 1957 m. liepa-rugpjūtis. Leidžia Akademinis Skautų Sąjūdis.

SĖJA — Tautinės, demokratinės minties laikraštis, Nr. 5. Reduoja Rek Kolegija. Leidėjas-redaktorius G. J. Lazauskas. Adresas: 1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. USA.

VOZ DE LA LIBERTAD — Organo prestigioado por el "Comité de Naciones en Lucha Contra el Comunismo", que agrupa a 20 organizaciones de 14 países. No. 14, Año II. Director responsable: J. P. Martínez Bersetche. Correspondencia: Casilla de Correo 457. Montevideo, Uruguay. Vienas šio kovingo laikraščio puslapis yra paskirtas nenuilstamam kovotojui ir Lietuvos draugui M. Bersetche 10 metų vaisingos darbuotės sukakčiai paminėti. Paminėjimas įvyko Montevideo lietuvių kolonijoj.

LITUANUS Lithuanian Collegiate Quarterly. — June, 1957 No. 2 (11). Managing editor: P. V. Vygandas, Editors: A. Landsbergis, R. Šilbajoris, K. Skrupskelis. Technical editor: G. Penikas.

EAST EUROPE — A Monthly Review of East European Affairs. August, 1957. Vol. 6 — No. 8.

ŠV. TĖVAS PIJUS XII PRIĖMĖ privatinėje audiencijoje Amerikos aktorius Red Skeltono visą šeimą: jį patį su žmona, dukrelę Valentiną 10 metų ir leukemiją sergantį sūnų Richardą 9 metų. Popiežius laimino šeimą ir ypač sergantį berniuką, kurį skatino nenustoti vilities ir kovoti su liga. Be to, popiežius pasakė: „Jei mirtis ir paima doros šeimoms narį, tai jų neišskiria, nes jie lieka sujungti amžiname gyvenime“.

Red Skelton ir jo žmona yra protestantai ir patyrė, kad jų sūnus serga nepagydoma liga, nutarė pakeliauti ir sūnui parodyti pasaulyje viską, kas tik galima. Bekelaujant po Europą Sketonams kilo mintis aplankyti Liurdą, stigmatizuotąjį Tėvą Pijų ir šv. Tėvą. Aple savo apsilankymą pas šv. Tėvą Skelton yra išsireiškęs: „tai pats nuostabiausias dalyks, kurį esu kada nors išgyvenęs“.

IŠ ARGENTINOS LIETUVIŠKŲ KOLONIJŲ VEIKLOS

VILLA LUGANO

LIUVIŲ CENTRAS PAMINĖJO SAVO 31 M. SUKAKTĮ

Spalių 12 d. savo patalpose Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras su turininga programa ir bendrais užkandžiais paminėjo savo 31 m. gyvavimo sukaktį. Sukakties progą Lietuvių Centras susilaukė daug sveikinimų iš visų lietuviškų organizacijų ir pavienių asmenų. Sveikinimų žodžiu: Gen. T. Daukantas, A.L. Balso red. K. Norkus, Susivienijimo atstovas J. Ascila, ARLB atstovas Vl. Cibavičius, „Nemuno“ D-jos pirm. Pr. Ivoševičius, „Laiko“ atstovas P. Gudelevičius, „Mindaugo“ D-jos atst. S. Dulksnys, Arg. Liet. Prek. ir Pram. pirm. J. Čikštaitis, Šv. Cecilijos choro ir „Liet. Aldai“ radijo val. vardu — K. Misiūnas. Pabaigoj dar kalbėjo inž. agr. J. Bukvičius, primindamas pirmųjų L. Centro steigėjų gražius tikslus ir sumanymus, kuriuos pilnai teks realizuoti šiai lietuvių kartai. Raštu sveikino LICA pirm. Z. Juknevičius, „Vyčių“ Draugija ir pavieniai asmenys. Visi kalbėtojai ir sveikintojai vertai iškelė dabartinės valdybos dideles pastangas ir statybos komisijos darbėtumą, siekiant kiek galima greičiau įsigyti gražius ir patogius rūmus.

Meninėj programoj pasirodė „Jaunųjų Muzikinis Kvartetas“, A. Kaminskas, A. Baronas ir R. Mušketas, kurie išpildė visą eilę nuotalkingų lietuviškos muzikos dalykėlių. Marytė Čikštaitė padainavo solo — Kur bakūžė samanota ir Bernell mūsų. O. Deveikienė su pasisekimu išpildė Oskar Schima „Mamyte, nupirk man žirgelį...“, kurį publikai prašant teko pakartoti.

Tautinių šokių grupė turėjo savo pirmą pasirodymą, kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Tautinius šokius šoko: M. Butkutė, M. Čikštaitė, E. Deveikytė-Pipiras, N. Kožėnianskaitė, K. Šlepkaitė, D. Bražionis, V. Deveikis - Pipiras, L. Lemberis, A. Kaminskas, A. Narkevičius ir J. Šlepkas. Šokiams vadovauja A. Mikėlionienė, talkininkaujant E. Čikštaitei.

Programą pravedė L. Centro sek. A. Ruplėnas ir pirm. J. Mičiūdas.

Gausiai susirinkusiems minėjimo dalyviams šventė paliko gražų, kultūringą ir lietuvišką įspūdį.

P. Gijns

GAUSUS DALVIAIS IR PELNINGAS įplaukoms buvo Munro ir apyl. lietuvių parengimas Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centro rūmų statybos naudai. Spalio 5 d. C. Villate salėje buvo surengtas šiaurės Ba. Aires lietuvių parengimas-vertimas L. Centro naujam statybai paremti. Parengime kalbėjo L. Centro pirm. L. J. Mičiūdas ir vicepirm. Kaz. Burba, dėkodami gausiems svečiams už malonią paramą ir gausų atsilankymą. Savo atsilankymų ir parengimą apylinkių lietuviams maloniai praleido šeštadienio vakarą ir duosniai parėmė L. Centro statybą.

ROSARIO

GYVASIS ROZANČIUS ATSVENTĖ METINĘ ŠVENTĘ

Neseniai iš naujo atgijusi Gyvojo Rožančiaus B-ja šv. Kazimiero lietuvių parapijoje gyvai reiškia savo veiklą. Metinės šventės progą, spalio 6 d., šv. Kazimiero bažnyčioje buvo atlaikytos išskilmingos pamaldos Rosario lietuvių Gyvojo Rožančiaus B-jos intencija. Pamaldas laikė klebonas kun. J. Margis, pritaikintą pamokslą pasakė Gyvojo Rožančiaus dvasios vadovas kun. A. Kleiva. Pamaldų metu giedojo Rosario lietuvių bažnytinis choras. Po Mišių d-jos nariai surengė akademiją su užkandžiais. Salėje buvo papuoštas

Kordobos teatro solistė Srta. Maria E. Galindez, puikiai pasirodžius Rosario lietuvių meno šventėj

Marijos paveikslas, tapytas menininkės V. Kiaušytės, stalai apdėti skanumynais, kuriuos sunėšė d-jos nariai. Šventės progą pagrindines kalbas pasakė Rosario lietuvių k. parapijos klebonas kun. Juozas Margis ir Gyvojo Rožančiaus narė V. Kiaušytė. Nariai ir svečiai pradėję paminėjimą Marijos gieme valgant klausė plokštelių muzikos, įdainuotų J. A. Valstybės. Veikli valdyba: Jurgis Vajaga, Ona Liutkevičienė ir kiti veda Gyvojo Rožančiaus B-ja gražios veiklos keliu ir linkima, kad jie ir toliau jungtų narius ir žadintų juose tikrą broliškumą.

Rosario liet. klebonas kun. J. Margis buvo išvykęs į Bustinza, Santa Fe provincijos miestelį vesti mišių. Išbuvęs savaitę laiko grįžo prie parapijos darbų.

Rosario Liet. Bendruomenės susirinkimas įvyko spalio 13 d. po Sumos. Pirmininkaujant Antanui Latvėnui buvo aptartas Ba. Aires Valdybos Būrelko priėmimas Rosario mieste.

Motinos Dienos progą spalio 13 d. šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje per 9 val. šv. Mišias giedojo Rosario katedros choras. Mišiose dalyvavo taip pat daug lietuvių. Vakare, per Dievo Motinos Fatimoje vė-

lavos pašventinimą giedojo Rosario argentinų choras suorganizuotas kun. A. Kleivos.

Kun. J. Margis spalio 17 d. išvyko į Bs. Aires. Sekmadienį, spalio 20 d. aplankys Berisso lietuvių koloniją.

Jaunimo šventei, kuri įvyko rugsėjo 14 — 15 d. d.A. Švarlys išplatino 63 bilietus, E. Pmndytė — 56, A. Latvėnas — 45, Alb. Liutkevičius 45, J. Vajaga — 37, N. Lukošiuūtė — 25, kiti mažesniais skaičiais. Tenka pasveikinti platintojus, uoliai dirbančius kolonijos naudai.

Juozas Guzas ir Pranas Žekė. vičius mūsų kolonijoje jau pasižymėjo asados kepimu. Tie du specialistai iškepė asadą ir per jaunimo šventę rugsėjo 15 d.

Petro ir Valerijos Daugių namas buvo pašventintas spalio 5 d. Daugiai ta progą savo artimiesiems surengė vaišes, kuriose dalyvavo jų giminės ir artimieji.

Jono ir Onos Papekių namuose buvo pagerbtas Rosario lietuvių kapelionas kun. A. Kleiva jo 10 metų vienuoliškojo gyvenimo sukakties progą. Vaišės buvo spalio 19 d.

Buvęs „Laiko“ redaktorius kun. A. Kleiva dalyvavo „Laiko“ balijuje, kuris buvo surengtas 200 „Laiko“ numerio progą. Vaišėse dalyvavo ir Rosario lietuvių jaunimo atstovas Albertas Liutkevičius, kuris visus sveikino Rosario lietuvių jaunimo vardu.

Rosario lietuvių jaunimui kolektojas įvyko spalio 20 d. Kolektojas vedė kun. Vyt. Palubinskas, MIC.

Pasiruošimas Vasario šeštątik-tajai prasidėjo nuo spalio 27 d. Kviečiame jaunimą lankyti į repetitijas, kurios yra sekmadieniais po Sumos, 11 val., parapijos salėje.

Po trumpos pertraukos lietuvių kalbos pamokos vaikams vėl bus šeštadieniais, 15 val. Pirmoji pamoka prasidėjo spalio 19 d. 3 val. popiet.

Bažnytinio choro repetitijos bus ketvirtadieniais ir sekmadieniais 6 val. popiet. Pirmoji repetitija įvyks sekmadienį, spalio 20 d. 6 val. popiet.

J. Balčiūnas mirė spalio 14 d. Palaidotas spalio 15 d. G. Galvez kapinėse.

Marcelė Cirulienė sunkiai serga. Ligonė internuota Ferrovioario ligoninėje.

PADEKA

Rosario Lietuvių Jaunimas, Rosario Lietuvių Bendruomenė ir paskiri Rosario lietuviai nuoširdžiai dėkoja lietuvių kapelionui kun. A. Kleivai, M.I.C. už įdėtą pastangą ir pasišventimą, organizuojant rosariškius, rengiant Rosario lietuvių meno šventę. Kun. A. Kleivos pasilaukimo dėka buvo suburta tantiečiai bendram darbui ir lietuviybės labui, jo veiklumas ir uolumas išjudino visą Rosario liet. koloniją ir pabudino visus iš miego gražiam ir kilniam darbui. Rosariškiai be pažiūrų skirtumo giliai įvertina pasi-aukojusį kun. A. Kleivos darbą.

Rosario žvaigždė

TEMPERLEY

NUOTAIKINGAI SUTIKTA PAVASARIO ŠVENTĖ

Rugsėjo 21 pavasario šventė buvo gražiai sutikta Temperley lietuvių kolonijoje. Šventė suruošė Šeštadieninė mokykla. Maža ir kukli ši lietuviško auklėjimo šventovė, teturinti dešimtį mokinių, bet, kaip buvo galima spręsti iš programos paruošimo, stipri lietuviškoji dvasioj ir gražiai vedama dviejų tam darbu pasišventusių mokytojų: p. Paliulionienės ir p. V. Jusaičio.

Esant gražiam orui programos išpildymas buvo atliktas mokyklos klėme. Programos pradžioje mokiniai gražiai ir tiksliai taršena padeklamavo eilėraščių. Toliau kalbėjo Tėvų Komiteto pirm. p. Sadauskas. Po jo kalbėjo p. V. Cibavičius, kuris ypatingai kreipėsi į vaikučius, ragindamas nepamiršti visko kas lietuviška ir patiekė kelis pavyzdžius iš gyvenimo, kur aiškiai parodo, kaip gerbiamas lietuvis svetimųjų tarpe. Labiausiai šventės dalyviams patiko tautiniai šokiai, kuriuos išpildė mokyklėlės mokiniai, paruošti mok. Paliulionienės. Šokiams akordeonu pritarė p. Purvinis. Visiems dalyviams už atsilankymą padėkojo viena iš mokyklėlės mokinių. P. V. Cibavičius, Temperley Bendruomenės valdybos vardu. Įteikė mokiniams po dovanėlę. Šventės vaizdėliai buvo užfiksuoti fotografu. Pasibaigus meninei programai dalyviai susirin-

ko prie malonių vaišių. Po jų sekė šokiai. Šios proginės šventės skatina mūsų mažuosius lietuviukus lavintis ir daryti pažangą savo tėvų kalboje ir suaugusius suveda į gražius ir kultūringus pobūvius, kuriuose palaikoma tėvynės meilės ir gražaus savitarpio sugyvenimo ugnelė.

Dalyvis

SANTA FE

PADEKA ROSARISKIAMS

Rosario Lietuvių Bendruomenė ir kun. A. Kleivai už malonų mūsų priėmimą Jaunimo Šventės metu (rugsėjo 14 d.) nuoširdžią padėką reiškia Santa Fe lietuvių ekskursija. Visi mūsų ekskursijos dalyviai su įdomumu sekė dainas, lietuviškus tautinius šokius ir scenos vaizdelį „Bakūžė“. Be to, dėkojame Rosario lietuviams už teiktas nakvynes ir vaišes bei p. Švarlienėi už tortą. Praėjusi jaunimo šventė liks ilgai mūsų atmintyje.

V. K.

Albertas Tinskis tarnauja Puerte Belgrano kariuomenėje, jūrininku. Jis mėnesį laiko atostogavo savo namiškių tarpe. Ta progą aplankė savo draugas ir pažįstamas. Spalių 6 d. vėl išvyko atgal į tarnybą.

„Lietuva — Europos nugalėtoja“ — tuo vardu ruošiamas filmas Los Angeles mieste, filmoj bus parvaizduota Lietuvos galybės laipsnis ir tos priežastys, kurios vėliau išaukė tos galybės kritimą.

Tai ne balionų pardavėjas, bet Marijos ir Leono Kančauskų sūnus Viktoras Kestutis šitaip pasipuošęs ir kupinas geros nuotaikos, 1957 m. rugsėjo mėn. 27 dieną, įvažiavo į ketvirtuosius savo amžiaus metus.

O KAIRELIENĖ

Lietuvos Istorijos santrauka

(Tęsinys iš 199 „Laiko“ nr.)

Norėdamas sustabdyti ordinui pagalbą iš krikščioniškų kraštų, Gediminas pasiuntė du laiškus Šv. Tėvui aprašydamas kryžiuočių ir kalavijuočių nedorybes. Išdėstydamas vokiečių ordino daromas Lietuvai skriaudas, Gediminas nurodo, kad jo valstybėje gyvena pranciškonų ir dominikonų, kurie turi pilną laisvę skelbti katalikų tikėjimą ir krikščionis žmones. Pagaliau jis pareiškė norą apsikrikščioninti ir klausyti Šv. Tėvo.

Kitais savo laiškais Gediminas kvietėsi į Lietuvą vyskupu, kunigų ir vienuolių katalikų tikėjimui skelbti, jis pastato tris katalikų bažnyčias. Laiškais rašytai į Vokietijos miestus jis kviečia atvykti Lietuvon ūkininkus, amatininkus, pirklius žadėdamas jiems savo globą ir tikėjimo laisvę.

Bet vokiečių ordinas visai nenorėjo, kad Lietuva apsikrikščionintų, nes tuomet jie nebūtų galėję jos užpildinėti ir terioti. Tačiau atvirai priešintis Lietuvos

valdovo sumanymui jie nedrįso ir turėjo pasirašyti su Gediminu taiką dešimčiai metų. Tačiau ir tada kryžiuočiai nenustojo daryti intrigas prieš Gediminą: slapta kurstė krikščionių nemėgstančius žemaičių kunigaikščius, šmeižė jį Šv. Tėvui ir krikščioniškų kraštų valdovams, trukdė Vakarų kraštams susisiekimą su Lietuva, padarė prieš Gediminą sutartį su galingu Rusijos prekybos miestu Naugardu ir net grąšė išžudyti Gedimino giminę. Šv. Tėvas Jonas XXII gavęs Gedimino laiškus pasiuntė savo įgaliotinius. Bet Gediminas smarkiai įpykęs ant ordino, atvykus Šv. Tėvo pasiuntiniams į Vilnių atsiskakė krikščionims. Tokiu būdu kryžiuočiai sutrukdė Lietuvos krikštą ir kliudė lietuviams susiartinti su kultūringomis Vakarų Europos valstybėmis.

Grįždami atgal į Romą Šv. Tėvo pasiuntiniai įsakė ordinui laikytis padarytos Vilniuje taikos. Kryžiuočiai kurį laiką Lietuvos nepuldinėjo, bet pasibaig-

gus sutarčiai ir vėl ėmė pulti. Gediminas norėdamas atsispirti padarė sutartį su lenkais, nes tada kryžiuočiai ir jiems nedavė ramybės. Lietuviai ir lenkai pasižadėjo remti vieni kitus kovoje prieš bendrą priešą, o kad sutartis būtų stipresnė Gediminas išleido už lenkų karalaichio savo dukterį Aldoną. Važiudama į Lenkiją Aldona prie savo kraichio dar vežėsi 24.000 lenkų belaisvių.

Saugodamas Lietuvą nuo kalavijuočių ir kryžiuočių Gediminas nepamiršo ir Lietuvos rytų. Rusiją tuo metu valdė totoriai. Lietuva užimdama rusų žemes kartu vadavo juos nuo totorių priespaudos. Užimdami rusų žemes lietuviai palikdavo jose seną rusų santvarką, nieko nepakeisdami, net tikėjimo nenaikino.

Dabar Lietuva buvo daug tvitresnė negu Mindaugo laikais. Mažieji Lietuvos kunigaikščiai neteko savarankiškumo ir liko visai paklusnūs didžiajam kunigaikščiui. Užkariautos gudų žemės ir nemanė nuo Lietuvos skirtis, nes jie buvo apsaugoti nuo totorių puolimų. Net kai kurie rusų kunigaikščiai patys prašėsi Gedimi-

no globos. Gedimino klausė Pskovas, Didysis Naugardas, Smolenskas ir Kijevas. Kai kurias rusų žemes prijungė taikiu būdu — apvesdindamas savo sūnus su rusų kunigaikštystėmis. (Algirdas vedė Vitebsko kunigaikštyste, Liubartas — Volynijos kunigaikštyste). Prijungė Kijeva, lietuviai pasiekė patį gudų kultūros centrą. Gudai rašė bažnytinę gudų kalbą, kurią gerokai pertaisę naudojo kaip valstybinių raštų kalbą. Ta kalbą pasisavino ir Lietuvos didieji kunigaikščiai valdžios raštams rašyti. Toks gudų kalbos iškėlimas pažemino žmonių akyse lietuvių kalbą. Bajorai greitai pradėjo nebranginti lietuvių kalbos. Susidėjus lietuviai su Lenkija, mūsų bajorai lengvai pakeitė savo kalbą į lenkų ir pamažu patys sulenkėjo.

Stiprindamas Lietuvą Gediminas kūrė naujų miestų, statė pilis. Jo buvo pastatytos Jurbarko, Veliuonos, Raudonės, Vilniaus, Trakų, Krėvės ir Lydos pilys.

Gediminas buvo darbštus, teisingas valdovas: neskriaudė nei savųjų, nei svetimųjų. Duoto žodžio niekad nelaužė. O abejojantiems kartą pasakė: pir-

miau geležis sutirps į vašką ir vanduo pavirs į uolą, negu mes ištartą žodį atšaukime.

PADEVIMAS APIE VILNIAUS PILIES ĮKŪRIMĄ

Kartą didysis kunigaikštis Gediminas išvyko su savo bajorais į medžioklę. Juos lydėjo pulkai varovų ir daugybė skalikų (šunų). Visą dieną jie švaistėsi po girią. Jau to, kai kunigaikštis sutiko neregėtą didumo stumbrą. Stumbras metėsi bėgti, o kunigaikštis vytiš. Pagaliau įsivijo į kalną stovintį toje vietoje, kur į Nerį įteka Vilnelės upelis. Čia kunigaikštis tą stumbrą nudėjo. Jau buvo naktis ir tarnams buvo liepta ruošti vakariene ir taisyti miške nakvynę. Užmigęs Gediminas sapnavo tokį sapną: rodos ant to kalno stovi didžiulis geležinis vilkas. Stovėdamas taip baisiai kaukė, lyg pro jo nasrus kauptų 100 vilkų. Ryto meta niokas nogalėjo išaiškinti šio sapno reikšmę. Tada kunigaikštis liepė pašaukti išmintingiausią Perkūno šventovės krivį. Šis sapną išklaušęs, pagalvojo ir tarė: šviesiausias kunigaikštis, tavo sapnas Perkūno noras. Geležinis vilkas reiškia didelį, tvirtą miestą, kurį tu pastatysi ant to kalno. Vilko staigimas — galingumas ir garbė. Gediminas įkūrė toje vietoje Vilniaus pilį 1323 m.

Ištikrųjų Vilnius išaugo į didelį ir garsų miestą. Iš čia Gediminas, o pėliau ir kiti mūsų kunigaikščiai valdė Lietuvą, kėlė jos garbę. Ir Vilniaus garsas skambėjo po visą pasaulį.

**A. + A.
MŪSŲ MIRUSIEJI**

A. A. JUOZA JUŠKA

Spalio 15 d. mirė a. a. Juozas Juška, žinomas kėdžių fabrikantas. Vėlonis buvo nuoširdus lietuviškų ir patriotiškų darbų rėmėjas. Paskutiniu laiku susilpnėjęs sveikatai savo įmonės tvarkymą buvo pavedęs kitiems šeimos nariams ir žentui. Vėlonis paliko giliai liūdnias dukreles: Onutę, Nelidą Aleksienę su savo vyrų Antanu ir seserį P. Purauskienę. Vėlonis sekandį po mirties dieną buvo atlydėtas į Aušros Vartų par. bažnyčią, kur buvo atlaikytos iškilmingos gedulingos pamaldos ir po to gausaus būrio giminių ir pažįstamų palydėtas į Sarandį kapines.

Tesuteikia Viešpats mirusiam amžiną ramybę.
Spalio 5 d. eidamas 72 metus amžiaus mirė Petras Auštra. Vėlonis gimė Lietuvoje Marijampolės apkr. Paliko liūdnia žmoną Benitą ir JAV gyvenančią dukrą Eleną su šeima. Sekandį dieną po mirties vėlonis buvo palaidotas Flores kapinėse.

Šv. Mišios už a. a. Vicentą Mikeliūną, Matą Prapiestį ir Mykolą Liakavičių bus atlaikytos Aušros Vartų par. šventovėje lapkričio 3 d. 10,30 val. Giminės ir pažįstamų prašo gausiai atsilankyti.

Ona Prapiestienė

Reikšdama užuojantą VINČUI VAICEKAUSKUI dėl mielos mamytės mirties, prisiminsiu mirusiąją maldose.
E. Vasiliauskaitė

PAJIEŠKOJIMAI

Ona Račkauskienė-Rėklaitytė pajieško savo brolio Jono Kilinsko, kilusio iš Alytaus ap., Užubalių kaimo. J. Kilinskas 1906 m. išvyko į JAV. Taip pat pajieškomas dėdė A. Rėklaitis, kilęs iš tos pat vietos, kuris į JAV išvyko 1930 m. ir kurį laiką gyveno Richmon mieste.

Žinias suteikti Onai Račkauskienei, c. Diaz 628, Pineyro, Avellaneda, Buenos Aires, Argentina.

Pajieškomas Ivaškevičius Kazys gyvenęs Argentinoje. Pajieškomas, ar apie jį žinantieji prašomi pranešti Teresof Aleksienei, c. Defensa 735, Bs. Aires, arba P. Gudelevičiui, Lalko Administracijoje.

LIETUVOS PASIUNTINYS

Tel. 415591

Adr.: Rambla, Rep. de Chile 1606, Montevideo.

CIUZINIŲ IR UZUOLAUDŲ DIRBTUVĖ-PARUOTUVĖ

Parduodam medvilnė, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gulumos kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės.

Kainos prienamos

Įpėdin. Antano Šalčiūno

Juan B. Alberdi 925-31.

T. E. 60-2784.

ELEKTRICISTAS

• PRECYZINĖ ELEKTROS TEHNIKA

REMONTUOJAMA:

- Saldytuvai - HELADEROS,
- RASOMOSIOS,
- SKAICIUOJAMOSIOS MAŠINOS ir
- VENTILIATORIAI

Mėnesinis mokestis

DARBAŠ GARANTUOJAMAS

B. ASAKA

Dirbtuvė-taller: Butas: MEXICO 766 MEXICO 950

T. E. 38 - 2950

Casa MUSKETAS

Parduoda PLOKSTELIS, PIANINUS, AKORDEONUS, BANDEONUS TELEVISIOS APARATUS IŠNUOMUOJAMA PIANINUS

T. E. 50 - 5948 Sanabria 2790-92

* OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: Šešt. 13 - 17 val. ir sekmd. 13 - 16 val.

* MINKŠTŲ KĖDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikellonis Cosquin 5565, Villa Lugano.

ŠACHMATAI

P. Vaitonis laimėjo Kanados šachmatų meisterio titulą

P. Vaitonis antru kart laimėjo Kanados šachmatų meisterio titulą. (Pirmą kartą jis laimėjo 1951 m.). Meisterio titulą Pov. Vaitonis laimėjo tikrai puikiu rezultatu — 8½:½. Kartu jis laimėjo ir puikią pereina-mąją meistario taurę. Antrą vietą, net pusantro taško atsilikęs, užėmė buv. Vengrijos meisteris Fuster; trečią ir ketvirtą vietą laimėjo buv. pereitų metų meisteris F. Anderson. Sekandįs metais su Kanados rinktine P. Vaitoniui teks dalyvauti pasaulio šachmatų pirmenybėse Vokietijoje ir laimėti pirmą lentį.

Svelkiname mūsų žymų šachmatininką P. Vaitonį, antrą kartą pasiekusį tokį žymų laimėjimą.

„KOVAS“ — MAR PLATENSE 37:25 (25:13)

Spalio 23 d. koviečiai, rengdami si rungtynes prieš Montevideo „Vyties“ krepšininkus, sužaidė krepšinio rungtynes prieš Mar Platense, Lanus, krepšinio komandą, rungtynes laimėdami aiškiu 37 — 25 santykiu. Koviečiai protarpiais parodė puikų susižaidimą ir gražius metimus. Žaidė: Cepelevičius, Vedegys, Petraitis, Petronaitis, A. ir V. Rastauskai, Šanlys ir Dijokas.

SPORTAS

PRIEŠ LEMIAMĄ PEREINAMOSIOS KREPSINIO TAURĖS SUSITIKIMĄ

Spalio 26 d. Aušros Vartų par. sporto aikštėje įvyksta lemiamas krepšinio taurės susitikimas. Lemiamas ta prasme, kad jei laimės rungtynes Montevideo „Vyties“ komanda, taurė lieka jų nuosavybėje, nes pirmu du susitikimus jie laimėjo, jei rungtynes laimės „Kovas“, taurės likimas dar bus neišspręstas, nes taurė pereina galutinėn nuosavybėn tos ekipos, kuri laimi trejas rungtynes iš eilės, arba penkias — be eilės. Kaip žinome, graži taurė varžybon buvo paskirta „Kovo“ sp. klubo pirm. ir pramoninko J. Petraičio. Reikia tikėtis, kad šiai taurėi išėjus iš varžybų atsisiras ir daugiau sporto ir lietuviško jaunimo gražas bendravimo rėmėjų iš pramonininkų ar lietuviškumą remiančių organizacijų ir vienietų pusės, kurie pakils naują taurę.

Į Argentiną atvyksta „Vyties“ geros sudėties, ypač paskutiniu laiku puikioj formoj yra L. Slažinskas, Urugvajaus krepšinio rinktinės dalyvis. Tačiau ir mūsų šaliai yra padarę puikią pažangą, o A. Janulis taip pat jau paskutiniu laiku yra įtrauktas į Argentinos krepšinio rinktinę. Tai tikrai bus įdomus ir puikus susitikimas, juo jis yra įdomesnis, kad susitinka dvi stipriausios P. Amerikos lietuvių komandos. Kas laimės mums abejoti netenka — laimės lietuviai ir kiekvienas laimėtojas bus sutiktas su malonumu. Linkėtina

Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras
RENGIA
PIRMAJĄ SEZONO ASADĄ,
kuris įvyks lapkričio mėn. 10 d. 12 val. Lietuvių Centro patalpose, c. Tabarė 6950, Villa Lugano, Capital.
Bilietai kainos: vyrams \$ 30,—; moterims \$ 20,— ir vaikams \$ 10,—.
Visus tautiečius kviečiame skaitlingai dalyvauti.
L. C. Valdyba
P a s t a b a: Dėl lietingo oro parengimas neatidedamas.

Nuoširdžiai užjaučia savo narę
PAULINĄ GLEMŽIENĘ
dėl jos vyro Jono mirties
Berisso Gyvojo Rožančiaus Draugija

abiem komandom parodyti aukštos klasės ir puikų sportišką žaidimą, lydimą gero tempo su virtuoziniais metimais.
Vytiečiai atvyksta šios sudėties: V. Cieslinskas (kapitonas), L. Slažinskas, Vitas J. Karolis, Muzie - Vėžys J. Karolis, Dobilevičius Pr. (Sp. kl. pirm. ir vald. anrys), Bagurskas Vitas, Krasinskas Albertas, Sadanskas Stasys, p. Barboto (masažistas), ir Vaštakas Juozas (stalo teisėjas). Kartu atvyksta U. L. Vyčių vice-pirmininkė p-lė Albina Mlašiūtė, kuri vadovauja visai atvykstančiai delegacijai, taip pat atvyksta U.L.V. vėliavos siuvinėtoja Sabaliauskaitė Albina ir Vidžius C. (s), valdybos narys. Buenos Aires lietuvių kolonija maloniai laukia savo brangių tautiečių iš malonios Montevideo lietuvių kolonijos.

Mūsų krepšininkai į rungtynes žiūri ramiai ir su pasitikėjimu, nors žino, kad laimėti prieš žymiuosius Montevideo lietuvių krepšininkus nebus lengva, bet nėra neįmanoma. Kiekvienu atveju koviečiai yra pasirūpę sukovoti atkakliai ir atiduoti žaidimui visas jėgas, o tada ir staigmenų galima tikėtis.
Kiekvienu atveju, linkėtina kad išloštų laimėjimo verti ir šio sporto šventė, kaip ir praėjusios, būtų puiki lietuviško jaunimo entuziaztinga abipusio draugiškumo demonstracija. To labiausiai ir laukiame.
g — s.

PRANESIMAS

Esant blogam orui krepšinio rungtynės bus žaidžiamos sekmdienį 12 val. tuoj po lietuviškos Sumos.
Sp. Kl. „Kovas“ Valdyba

FARMACIA "NENISKIS"
ANTONIA NENISKIS de GUTIERREZ
FARMACEUTICA
AV. SAN MARTIN 740
BURZACO
(Pdo. Ate. Brown)
30 metrų nuo Av. Espora, priešais col. San Vicente stotį.
KALBA LIETUVIŠKAI.

FOTO "REPORTER" — JŪSŲ PATARNAVIMUI.
Jei norite turėti geriausias sužiuduotuvų, vestuvių, gimtadienių ir kitų švenčių foto nuotraukas, kreipkitės į **FOTO "REPORTER"**, kur fotografas profesionalas yra pasiruošęs Jums greitai ir gerai patarnauti. Visi foto darbai atliekami savoje laboratorijoje.
L. KAŪČAUSKO,
FOTO "REPORTER",
c. Mendoza 2249, Avellaneda (prieš liet. bažnyčią).

AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖ
ATLIEKAMA:
REGULIAVIMAS — REMONTAS — STABDŽIAI RADIOTORIAI.
ELEKTRINIS VIRINIMAS IR TEKINIMAS (soldadura, autogena, electrica ir torneria)
Sav. MEŠKAUSKAS y CIA.
ESCALADA 2052 T. E. 21 - 6541 OAP. FEDERAL
(Altura Av. de Trabajo 5000)

MIKŠTŲ KĖDŽIŲ FABRIKAS
GAMINAMOS ĮVAIRŲ STILIŲ MINKŠTOS IR STIPRIOS KĖDĖS.
ATLIEKAMI ĮVAIRŲS STALIAUS DARBAI.
Savininkas
Jonas Janušis
COCHABAMBA 1811-17
Villa Scasso
T. E. 68 - 7208

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIA - SEPELIOS - CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomuoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
AV. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654 Sucursal
Temperley BALCARCE 510
F.C.N.G.R. Lomas de Zamora

SIUNTINIAI LIETUVON IR ANAPUS
PIGIAUSIA SIŪSTI PER "ANAPUS"!
Tuoju rašyk. Reikalauk kainoraščių - informacijų:
„ANAPUS“ Mail Order, Dr. Gr. Valančius, 17070 Ludlow St. Granada Hills, California — USA.
Siunčiame ir oro paštu per Stockholmą — Rygą.
Ypatingai pigiai ir greitai persiunčiame vaistus.

NUOSAVYBIŲ ADMINISTRAVIMAS
JUANA DAILYDĖ, vedėja
SANTIAGO DEL ESTERO 286, p. 4, e. 4; T. E. 37-6435
Perka ir parduoda neužimtus namus. — Suteikia paskolas pagal namų, žemės ir statybų garantijas nuo 3 iki 15 metų už 9%.

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLA „HENRY“. Įvairiausių madų sukavimas moderniausiomis priemonėmis, 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Banfield.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palšis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Calamuchita. Prie įvairių kalnų ežero. (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijų kreiptis: Turizmo Agencia, Florida 165 (Galeria Gijemes), escritorio 529, p. 5. T. E. 33 - 9584.

* ALF. DEGULIO ir K. PAULASKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeiminkai.

* KIRPYKLA „OLGA“ — Pagaikis plaukų sušukavimas (karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. Priimama mokinės — Olga Jasiulytė - Vitkauskienė, Wilde, Av. Gen. Cadorna 85.

V. RAMANAUSKAS
RADIO TEHNIKAS
mokslus baigęs JAV.bėse.
Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimokėjimui.
POLA 289, Buenos Aires
T. E. 64 - 4154
TEXTILBRAŽĖNAS
Lietuvių audimo fabrikas.
Tucuman 3718
Monte Chingolo 4 de Junio
Jaunosios ir kūmos pasistūkit suknius (ajuar) pas Profesore ONĄ BALNAITYTĘ.
c. Manuel Esteves 1129, Dock Sud. SINGER SISTEMA

Imprenta de "LAIKAS"
Mendoza 2280 * Avellaneda

Paminėta „Laiko“ 200-jo numerio sukaktis

Spalių 11 d. 8 val. ryto Aušros Vartų par. bažnyčioje buvo atlaikytos gedulingos šv. Mišios už mirusius „Laiko“ garbės leidėjus, rėmėjus ir skaitytojus.

Vakaro iškilmingas minėjimas buvo pradėtas lankstomosios mašinos šventinimu. Apeigoms asistavo kūmai p. E. Goštautaitė-Kriščiūnienė ir p. Kaz. Kunigonis. Abu kūmai yra nuosirdūs ir uolūs „Laiko“ rėmėjai. Šventinio ceremonijai dalyvavo gausus tautiečių būrys.

Spaudos vakariene įvyko Lietuvių Salėje. Svečiams renkantis ir besėdant prie stalų, orkestras „Baltica“, p. p. E. Radionovo ir V. Balčiūno vadovaujamas, pagrojo porą maršų ir abiejų šio orkestro vadovų naujai sukurtą valsą „Palangos vėjelis“. Maršų muzika ir ypatingai pirmą kartą išpildytas „Palangos vėjelis“, dainuojant V. Balčiūnui, buvo palydėtas gausiomis katutėmis. Po muzikinio svečių sutikimo, sukalbėjus Aušros Vartų par. klebonui kun. J. Duobai tradicinę maldą prieš valgį buvo sugiedota mūsų patriotinė giesmė „Marija, Marija“.

Prie charakteringai išdėstytų stalų susėdo gausus būrys nuosirdžių „Laiko“ rėmėjų ir bičiulių, kurie jautėsi tartum vienos šeimos nariai, jungiami bendros ir gražios idėjos. Apeigynus nuo „pirmojo bado“ buvo pradėta meninė programa. Pradžią padarė p. E. Runimienė padainuodama Dukružėlę, kur bakūžė samanota, Juokdarys mėnulis. Dainoms planu akompanavo E. Čikštaitė. Dainelės buvo išpildytos muzikaliai ir su įsijautimu į kiekvienos išpildomos dainos pobūdį ir stilių.

Aušros Vartų par. klebonas kun. J. Duoba savo žodyje nuosirdžiai padėkojo „Laiko“ leidėjų T. Marijonų vardu visiems rėmėjams ir plunksnos bendradarbiams už malonų ir nuosirdų talkininkavimą.

Toliau dainavo sukaktuvinio 200-jo „Laiko“ nr. garbės leidėja p. O. Deveikienė. Padainavo Saulutė raudona, Mamytė ir Aukštas krantas. Dainininkė planu akompanavo E. Deveikytė. Publikai labai patiko Oskar Schima „Mamytė, nupirk man žirgelį“. Dainelė buvo išpildyta su jai deramu originalumu ir šio žanro pažinimu. Dainininkė turi plačią ir spalvingą balso skalę.

Lietuviškų melodijų popuri meistriskai išpildė, vietomis publikai prietariant, E. Radionovas. Akordeonistas puikiai valdydamas savo instrumentą ir pažindamas lietuviškų dainų niuansus ir nuotakas, patiekė eilę gražių ir melodingų mūsų liaudies ir stilizuotų dainų melodijų. Duetai išpildė jau minėtos dainininkės — E. Runimienė ir O. Deveikienė, padainuodamos Rudens melodija, Teka skaisti saulutė, Plaukia sau laivelis, Palankė, palankė. Kaip visos taip ypač paskutinioji dainelė buvo sutartinai ir gerai išpildytos. Publika solistėms negailėjo karštų plojimų. Abi dainininkės jau kuris laikas užpildo mūsų parengimus savo dainelėmis. Jų duetas skamba maloniai ir darniai.

„Laiko“ administratorius kun. V. Šimanskis tarė garbės leidėjams specialią padėkos žodį. Jiems buvo prisegta po gėlelę, o orkestras „Baltica“ jų garbei išpildė skambų maršą. „Laiko“ Redakcinės Komisijos nariams kun. V. Šimanskis padėkos ženklau už uolų bendradarbiavimą įteikė po turiningą knygą.

Tolydžio svečiai taip pat įsitraukė į malonių ir linksmą vakaro nuotaką ir vadovaujant A. Santarui, E.

Radionovui ir V. Balčiūnui dainavo linksmas dainas. Ypatingo dėmesio ir pasisekimo susilaukė specialiai „Laiko“ spaudos vakarienei A. Santarui parašyti ir jo paties praversti „Laiko“ dzinguliukai, kuriuos visi bendrai išpildė. Ekstra pranešimų agentiją tvarkė inž. S. Babronis. Eilė gautų sensacingų pranešimų dėl laiko stokos nebuvo spėta paskelbti.

Jaunatviškai „Laiko“ garbės leidėjus ir bendradarbius sveikino gen. T. Daukantas, kurio žodis visad entuziazingai visus autelkia. Taip pat sveikino svečias iš Rosario — jaunulis A. Liutkevičius. Ilgesnį žodį apie „Laiko“ nueitą kelią ir padėką Red. Komisijos nariams tarė buv. „Laiko“ red. kun. A. Kleiva.

Dr. Basanavičiaus vardu L. Centro vardu sveikino J. Mičiūdas, ARLB vardu — agr. St. Mikėlionis, Berisso „Mindaugo“ D-jos vardu — p. Stundžia. Buvo perskaityta gauti sveikinimai iš buv. Argentinos Lietuvoje Konsulo p. A. Barsanti su Ponia ir rašytojo Lysandro Z. D. Galtier.

Spaudos vakaro programą pravedė Red. Komisijos narys agr. A. Santaras, kuris charakteringai tarp

Vliko pirm. dr. A. Trimaką Ezelsos aerodrome atsisveikinant: iš kairės Pr. Ožinskas, kun. J. Duoba, dr. A. Trimakas, J. Petraitis, O. Ožinskienė, inž. St. Stašaitis ir kun. V. Šimanskis

įvairių programos numerių įterpdavo atitinkamą priedą bei žodį. Po vakarienės sekė lietuviški žaidimai ir bendri šokiai „Noriu miego“, „Suktinis“, „Valsas iš kairės“ ir kt. Šokiams grojo orkestras „Baltica“.

LIETUVISKOS FILMOS

Avellanedoje, kurias spalio 20 d. rodė J. Gilvydžio Kino Teatras „Vytiš“, kaip ir visais metais, sutraukė labai daug publikos. Dalis lietuvių tik vieną kartą per metus ir atvyksta į Avellaneda — į lietuviškas filmas. Daugumas demonstruotų filmų jau po keletą kartų yra matytos, bet jų žiūrėti niekad nepabosta, nes jos primena mums gražiąją mūsų krašto gamtą, sodžius, laukus miestus ir parodo tuometinę Lietuvos pažangą, šaunią kariuomenę su jos narsiais kariais ir eikliais žirgais bei motorizuotais daliniais. Lietuviškos filmos, kaip suaugusiųjų ir Lietuvoje gimusiųjų, taip ir čiagimū lietuviukų, visad yra žiūrimos su dėmesiu ir tam tikra tėvynės nostalgija.

Bronis Loveikis, iš Alta Gracia - Kordoba, lankėsi Buenos Aires. Ta proga svečias aplankė savo pažįstamus, „Laiko“ įstaigas ir apmokėjo ten gyvenančių lietuvių prenumeratas.

NAUJI LAIKO RĖMĖJAI

- (Neskaitant prenumeratų) \$ 100 — Berisso Gyvojo Rožančiaus Brolija .. 100 — V. Deveikis (iš Mar del Plata) .. 100 — P. Sakalauskas .. 75 — J. Simniškis .. 50 — L. Petrauskas .. 50 — B. Šatas .. 50 — J. Sturevičius .. 50 — K. Talutis .. 50 — O. Vaitkevičienė .. 30 — V. Marcinkevičius .. 20 — A. Butkevičius .. 20 — A. Didžiulis .. 20 — R. Mišlėnas .. 15 — J. Vajaga .. 10 — B. Loveikis .. 10 — M. Žekienė

Visiems LAIKO Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuosirdžiai dėkoja

„LAIKO“ Administracija

VIEŠA PADĖKA

Pramoalininkams Elena Goštautei - Kriščiūnienėi ir Kazimierui Kumišoniui, „Laiko“ spaustuvs Jankstomosios mašinos kūmams, šventinimo proga, paaukojęsims po \$ 2500 ir tuo būdu netik pavėnamsiems lietuviškos spaudos leidimą Argentinos Lietuvių koledžijoj, bet, plečiant spaustuve, įgalinant sėkmingiau vesti kovą už mūsų pavergtos tėvynės išlaisvinimą, nuosirdų lietuviukų aciu taria

„Laiko“ Redakcija ir Administracija

LAIKAS

Franqueo Pagado Concesión N° 4289 Tarifa Reducida Concesión N° 4015

„EL TIEMPO“ Semanario Lituanio Registro Naciona de la Propiedad Intelectual No. 524296

Redaguoja: REDAKCINĖ KOMISIJA. — Rankraščiai taisomai. Redakcijos nuožūra; nesnaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 50.—, pasm. \$ 27.—, vienas nr. \$ 2.— Urugvajuje met. 6 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

X METAI — Nr. 201 23 DE OCTUBRE

Š. m. lapkričio mėn. 3, 9 ir 10 dienomis 18 — 23 val. AUŠROS VARTŲ MOKYKLOS BUVĘ MOKINIAI ruošia įdomų KERMOŠIŲ, SU DOVANOMIS IR ĮVAIRIAIS ŽAIDIMAIMS Aušros Vartų parapijos sporto aikštelėje. Esant lietingam orui, kermošius vyks salės patalpose. Kviečiami visi atsilankyti. Pelnas skiriamas mokyklos naudai. Įėjimas visiems laisvas. — Įėjimas per Brasil 835.

MŪSŲ ŠEIMOSE

NAUJOS ŠEIMOS
— Bruna Navikaitė ir Argelio Oses spalio 3 d. Aušros Vartų lietuvių par. bažnyčioje priėmė moterystės sakramentą. Sutuoktųjų liudininkais buvo Leonas Navikas ir Marija Čerkauskienė. Gražios vestuvių vaišės įvyko Lietuvių Salėje.
— Aloyzas Barišauskas ir Elena Urbanavičiūtė spalio 12 d. apsidė Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje. Sutuoktųjų liudininkais buvo Albertas Gervė ir Albina Antanavičiūtė de Palmeiro.
— Jonas Kriščiūnas ir Monika Stanevičiūtė spalio 19 d. prisiekė vienas antram amžiną ištikimybę, priimdami moterystės sakramentą Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje. Vestuvių liudininkais buvo Antanas Stanevičius ir Bronė Kučinskienė. Iškilmingos vestuvių vaišės įvyko Lietuvių Salėje, kur dalyvavo gausus būrys abiejų jaunųjų giminių, draugų ir pažįstamų.
Visoms naujoms šeimoms linkėtina gražaus ir saulėto gyvenimo.

— Rikardas Marcelius Rabow, sūnus Jadvygos Jakubauskaitės ir Vaclovo Rabow'ų, buvo pakrikštytas Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje spalio 12 d. Krikšto tėvai buvo G. ir Kaz. Deimantavičiai.
— Patricia Adnana Rabow, duktė Jadvygos Jakubauskaitės ir Vaclovo Rabow'ų, buvo pakrikštyta Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje spalio 12 d. Krikšto tėvai buvo Selma Huryk ir Aloyzas Galinskis.
— Juozas Angelas Šveiteris, sūnus Onos Budzevičiūtės ir Juozo Šveiterio, buvo pakrikštytas Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje spalio 12 d. Krikšto tėvais buvo Magdūtė Blievičiūtė ir Petras Šveiteris.
— Monikos Jagelaitės ir Jono Norkaus sūnus Karolis Jonas ir duktė Silvija Monika, buvo pakrikštyta spalio 12 d. Aušros Vartų par. bažnyčioje. Krikšto tėvais sūniui buvo: Viktoras Jagela ir Nelida Čečytė, dukrai Silvijai — Irene Jagelaitė ir Oscar Antonio Tassano. Malonios vaišės vyko p. p. Norkų namuose, kuriose dalyvavo daug p.p. Norkų giminių bei artimųjų.
Telaimina Viešpats naujuosius Kat. Bažnyčios narius.

PAKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

— Ona Marija Bružaitė, Marijos Macas ir Alfonso Bružų duktė, buvo pakrikštyta Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje rugsėjo 8 d. Krikšto tėvais buvo Rikardas Lukaševičius ir Luisa Izabelė Gromada.
— Kristina Bružaitė, Marijos Macas ir Alfonso Bružų duktė, buvo pakrikštyta Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje rugsėjo 8 d. Krikšto tėvai buvo Jonas A. Gromada ir Olga M. Kupaila de Blaster.
— Lucia Nelly Koreivaitė, Stašės Juknytės ir Stasio Koreivų duktė, buvo pakrikštyta Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje rugsėjo 8 d. Krikšto tėvai: Aleksandra B. de Jukna ir Juozas Karpičius.
— Viktorija Rima Petravičiūtė, duktė Lidijos Mackevičiūtės ir Aleksandro Petravičių, buvo pakrikštyta Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje rugsėjo 15 d. Krikšto tėvais buvo Irena Veličkaitė-Simanavičienė ir A. Lesniauskas.
— Maria Marcela Gonzalez, Danutės Laukaitytės ir Alfredo Gonzalez duktė, buvo pakrikštyta Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje spalio 12 d. Krikšto tėvais buvo Teresė Ričkauskaitė ir Rikardo Gonzalez.

PADEKA

J. ir S. Babušiams už meniską liet parapijos sodelio kryžiaus uždarymą nuosirdžiai dėkoja Parapijos Klebonas

VENGRIJOS SUKILIMO

metinių paminėjimui yra numatyta plati programa, kurios kai kuriuos punktus nurodome, kad ir mūsų skaitytojai savo apsilankymu galėtų prisidėti prie šios didvyriškos tautos revoliucijos paminėjimo.
1. Spalio mėn. 25 d. 8 val. Vengrijos vėliavos iškilimas Avda. de Mayo ir 9 de Julio susikirtime. Vengrijos vėliavą sups Albanijos, Bulgarijos, Estijos, LIETUVOS, Latvijos, Lenkijos ir Rumunijos vėliavos, iškeltos iki pusės stiebo.
2. Vengrijos revoliucijos vaizdu paroda Casa de Mendoza rūmuose, Florida 715. Paroda atidaroma spalio 25 d. 19 val. Atidaryme dalyvauja tik kvieštieji.
Paroda bus kiekvieną dieną iki lapkričio mėn. 2 d.
3. Spalio mėn. 27 d. bus atlaikytos šv. Mišios už žuvusius Vengrijos revoliucijoje. Tikslī data ir vieta bus paskelbta vietos dienraščiuose.

Š. m. spalio mėn. (octubre) 26 d., šeštadienį, 19 val. Aušros Vartų liet. parapijos sporto aikštėje, Brasil 835, Avellaneda įvyks krepšinio (basketball) rungtynės dėl reinvamosios taurės tarp

Urug. L. S. K. „VYTIS“ ir A. L. S. K. „KOVAS“.

Po krepšinio rungtynių 21 val. Lietuvių Salėje įvyks lietuvių sportininkų

PAGERBIMO VAKARIENĖ, į kurią maloniai kviečiame visus tautiečius atsilankyti.

PO VAKARIENĖS ŠOKIAI GROJANT ORKESTRUI.

Bilietus galima įsigyti Aušros Vartų liet. parapijoje, „Laiko“ administracijoje, pas P. Gudelevičių, „A. L. Balse“ ir pas „Kovo“ valdybos narius ir sportininkus. — Dėl vietos stokos prašome bilietus įsigyti iš anksto. — Bilietų kainos: vaikams \$ 30, moterims \$ 60 ir vyrams \$ 80.

A. L. S. K. „KOVAS“ Valdyba

L. K. K. ir K. U. LL. A S-ga, pritariant kitoms lietuviškoms organizacijoms, rengia lapkričio mėn. (Visų šventųjų šventė) 1 d. 19 val. Aušros Vartų liet. par. bažnyčioje, Mendoza 2280, Avell,

VĒLINIŲ DIENOS MIENĖJIMĀ

- 1. 19 val. Gedulingos pamaldos su pamokslu. Per pamaldas gieda šv. Cecilijos choras. Per pamaldas organizacijų atstovai stovės Garbės Sargyboj prie katafelfio.
2. Po pamaldų parapijos sodelyje prie kryžiaus bus atgiedota LIBERA už mirusius, dalyvaujant šv. Cecilijos chorui. Po Libera prie kryžiaus padedamas visų organizacijų bendras vainikas. Organizacijos padeda gėlių puokštes. Kalbės gen. T. Daukantas. Dedant puokštes žodį taria atitinkamos organizacijos atstovas. — Baigiant apeigas giedama Viešpaties Angelas, ir Lietuvos Himnas.
Į šias gedulingas iškilmes kviečiame kuo skaitlingiausiai visus atsilankyti ir mums brangius mirusius savo maldose prisiminti.
Pageidaujama moteris ir mergaitės dalyvauti su tautiniais rūbais, skautus — uniformose.
SAJUNGOS VALDYBA